VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (septītā palāta)

2021. gada 14. jūlijā *

Civildienests – *ECDC* darbinieki – Psiholoģiska vardarbība – Civildienesta noteikumu 12.a pants – Lūgums sniegt palīdzību – Pienākuma sniegt palīdzību apjoms – Civildienesta noteikumu 24. pants – Paziņotās rīcības autora demisija – Disciplinārlietas neierosināšana – Civildienesta noteikumu 86. pants – Atbilde uz lūgumu sniegt palīdzību – Atcelšanas prasība – Nelabvēlīgs akts – Tiesību tikt uzklausītam pārkāpums – Pamatojuma nesniegšana – Atteikums piekļūt izmeklēšanas ziņojumam un citiem dokumentiem – Pamattiesību hartas 41. pants – Atbildība

Lietā T-65/19

AI, ko pārstāv *L. Levi* un *A. Champetier*, advokātes,

prasītājs,

pret

Eiropas Slimību profilakses un kontroles centru (*ECDC*), ko pārstāv *J. Mannheim* un *A. Iber*, pārstāves, kurām palīdz *D. Waelbroeck* un *A. Duron*, advokāti,

atbildētājs,

par prasību, kura ir pamatota ar LESD 270. pantu un ar kuru tiek lūgts, pirmkārt, atcelt *ECDC* 2018. gada 18. maija, 20. jūnija un 26. oktobra lēmumus, kas pieņemti, atbildot uz prasītāja lūgumu sniegt palīdzību sakarā ar psiholoģisko vardarbību, kā arī atbildot uz viņa pieteikumu par piekļuvi noteiktiem dokumentiem, un, otrkārt, atlīdzināt viņam nodarīto kaitējumu,

VISPĀRĒJĀ TIESA (septītā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs R. da Silva Pasošs [*R. da Silva Passos*], tiesneši L. Trišo [*L. Truchot*] un M. Sampols Pukuruļs [*M. Sampol Pucurull*] (referents),

sekretāre: S. Spiropula [*S. Spyropoulos*], administratore,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un 2020. gada 1. oktobra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – angļu.

Spriedums

I. Tiesvedības priekšvēsture

1 Prasītājs AI tika pieņemts darbā Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrā (*ECDC*) [*konfidenciāli*] [1].

2 2017. gada 20. jūnijā prasītājs iesniedza lūgumu sniegt palīdzību (turpmāk tekstā – "pirmais lūgums sniegt palīdzību") atbilstoši Eiropas Savienības Civildienesta noteikumu (turpmāk tekstā – "Civildienesta noteikumi") 24. pantam attiecībā uz apgalvotiem faktiem par psiholoģisku vardarbību no viņa nodaļas vadītāja A (turpmāk tekstā – "nodaļas vadītājs") puses. Sīki aprakstījis šos faktus, prasītājs formulēja šādu lūgumu:

"Es būtu Jums pateicīgs, ja Jūs man palīdzētu izbeigt šo situāciju, kura man rada daudz raižu, un tāpat būtu Jums pateicīgs, ja Jūs varētu pārbaudīt, vai šī rīcība, ko es uzskatu par atkārtotu, agresīvu un pret mani ļaunprātīgu, ir vardarbības gadījums."

3 2017. gada 14. jūlijā prasītājs iesniedza informācijas veidlapu, papildinot savu pirmo lūgumu sniegt palīdzību.

4 2017. gada 7. augustā *ECDC* paziņoja par pirmo lūgumu sniegt palīdzību Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (*OLAF*). 2017. gada 27. septembrī *OLAF* 0.1. nodaļas vadītāja pēc vairākkārtīgas saziņas ar *ECDC* nosūtīja *ECDC* direktorei (turpmāk tekstā – "direktore") paziņojumu. Šajā paziņojumā tika norādīts, ka *OLAF* nav uzsācis izmeklēšanu par šiem pašiem faktiem, ka tas ņem vērā apstākli, ka *ECDC* veiks savu izmeklēšanu, un ka šajos apstākļos *OLAF* pats nesāks izmeklēšanu.

5 2017. gada 28. septembrī direktore pilnvaroja B, bijušo Eiropas Komisijas ierēdni, veikt izmeklēšanu par nodaļas vadītāja rīcību, par ko bija ziņojis prasītājs un vēl viens *ECDC* darbinieks, kurš arī bija iesniedzis lūgumu sniegt palīdzību.

6 Tās pašas dienas vēstulē direktore informēja prasītāju par to, ka pēc viņa pirmā lūguma sniegt palīdzību un pēc izmeklētāja iecelšanas ir uzsākta izmeklēšana. Viņa tam arī norādīja, ka "pēc [B] ziņojuma saņemšanas [viņa] pieņem[s] lēmumu par šo jautājumu".

7 2017. gada 9. oktobrī prasītāju pirmo reizi uzklausīja izmeklētājs.

8 2017. gada 26. oktobrī prasītājs sazinājās ar direktori, lai viņu informētu par noteiktu nodaļas vadītāja rīcību, kura līdzīga tai, par ko iepriekš bija ziņots viņa pirmajā lūgumā sniegt palīdzību, un kura bija norisinājusies darba sanāksmē iepriekšējā dienā. Prasītājs darīja zināmu direktorei savu neaizsargātības izjūtu un satraukumu par tajā pašā vakarā gaidāmo sanāksmi, kurā piedalīsies arī nodaļas vadītājs. Šajā kontekstā prasītājs lūdza, lai viņu atbrīvo no pienākumiem, saistībā ar kuriem viņam ir jāsazinās ar nodaļas vadītāju.

[1] Konfidenciālie dati ir aizsegti.

9 Tajā pašā dienā direktore elektroniskā pasta vēstulē atbildēja, ka ir veikusi izmaiņas savā plānojumā, lai varētu būt klātesoša gaidāmajā sanāksmē, kas satrauca prasītāju. Pēc šīs sanāksmes prasītājam un direktorei bija pirmā saruna ar mērķi noteikt pienākumus, kuriem ir nepieciešama prasītāja tieša saziņa ar nodaļas vadītāju, un viņi vienojās turpmākajās dienās kopīgi pārdomāt, kāds varētu būt pagaidu risinājums tam, kā organizēt prasītāja darbu līdz izmeklēšanas beigām.

10 Šo pārdomu laikā prasītājs direktorei rakstveidā iesniedza vairākas iespējas, kā izvairīties no psiholoģiskās vardarbības riskiem. Starp šīm iespējām, kas bija uzskaitītas "bez īpašas secības", prasītājs ieteica "uz laiku nodot atbildību par nodaļas hierarhisko pārvaldību [..] kādam citam nodaļas vadītājam" vai "censties izvairīties no saziņas, izmantojot atvaļinājumu, attālinātu darbu vai elastīgus darba laikus".

11 2017. gada 30. oktobrī notika prasītāja un direktores sanāksme, pēc kuras viņa 2017. gada 7. novembra elektroniskā pasta vēstulē ieteica izvēlēties neregulāru attālinātu darbu uz ilgāku laikposmu, nekā parasti paredzēts, sākot no 2017. gada 9. novembra. Lai nodrošinātu savu klātbūtni jau ieplānotajās sanāksmēs un organizētu savas komandas darbu, prasītājs galu galā attālinātā darba režīma sākumu pārcēla uz 2017. gada 13. novembri.

12 2017. gada 25. novembrī notika prasītāja otrā saruna ar izmeklētāju, šoreiz telefoniski, un tās laikā prasītājs izmeklētājam aprakstīja nodaļas vadītāja rīcību 2017. gada 25. oktobra sanāksmē un savu turpmāko saziņu ar direktori, kā tā atgādināta šī sprieduma 8.–11. punktā.

13 2017. gada 13. decembrī prasītājs izbeidza neregulāro attālināto darbu. Tajā pašā dienā nodaļas vadītājs devās atvaļinājumā līdz 2017. gada beigām. Prasītājs savukārt devās atvaļinājumā 2018. gada sākumā un atsāka darbu 2018. gada 9. janvārī.

14 2018. gada 21. janvārī B iesniedza direktorei savu ziņojumu (turpmāk tekstā – "izmeklēšanas ziņojums").

15 Palicis savā amatā visu 2018. gada janvāri, nodaļas vadītājs no 2018. gada 31. janvāra devās slimības atvaļinājumā un tika aizvietots viņa pienākumu pildīšanā.

16 2018. gada 13. martā prasītājs, pamatojoties uz Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 41. panta 2. punkta b) apakšpunktu, lūdza piekļuvi izmeklēšanas ziņojumam, tostarp tā secinājumiem un ieteikumiem.

17 2018. gada 3. aprīlī beidzās nodaļas vadītāja slimības atvaļinājums. Šajā datumā viņš neatsāka pildīt savus iepriekšējos pienākumus, bet gan viņam tika uzticēti pienākumi, kurus tieši uztic un uzrauga direktore, bez jebkādas hierarhiskas saiknes ar prasītāju.

18 Ar 2018. gada 6. aprīļa lēmumu, atbildot uz prasītāja 2018. gada 13. marta lūgumu (skat. šī sprieduma 16. punktu), direktore viņam atteica piekļuvi izmeklēšanas ziņojumam ar pamatojumu, ka procedūra, kas uzsākta pēc pirmā lūguma sniegt palīdzību, nav pabeigta. Turklāt, direktores ieskatā, Pamattiesību hartas 41. panta 2. punktā paredzētās ikvienas personas tiesības piekļūt materiāliem, kas uz to attiecas, ļauj aizsargāt personas tiesības uz aizstāvību gadījumā, ja kāds lēmums negatīvi ietekmē tās intereses.

19 2018. gada 6. aprīlī notika nodaļas vadītāja un direktores sanāksme, kuras laikā direktore nodaļas vadītāju mutiski informēja par izmeklēšanas iznākumu.

20 Ar 2018. gada 10. aprīļa vēstuli prasītājs iesniedza vēl vienu lūgumu sniegt palīdzību (turpmāk tekstā – "otrais lūgums sniegt palīdzību"). Šajā lūgumā prasītājs kritizēja to, ka nodaļas vadītājs izmeklēšanas ziņojuma sagatavošanas laikā un pēc tam bija sazinājies ar vairākiem *ECDC* darbiniekiem, lai tiem paskaidrotu, ka elementi, kurus prasītājs bija kritizējis savā pirmajā lūgumā sniegt palīdzību, ir neapmierināta darbinieka izdomājumi. Prasītājs arī uzsvēra, ka nodaļas vadītājs ir atgriezies birojā un tātad var turpināt celt viņam neslavu un īstenot psiholoģisko vardarbību pret viņu.

21 Ar 2018. gada 16. aprīļa vēstuli prasītājs otro reizi lūdza piekļuvi izmeklēšanas ziņojumam, pamatojoties uz Pamattiesību hartas 41. pantu, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (OV 2001, L 8, 1. lpp.) 13. pantu un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1049/2001 (2001. gada 30. maijs) par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV 2001, L 145, 43. lpp.).

22 Direktores un nodaļas vadītāja otrā sanāksme bija paredzēta 2018. gada 16. aprīlī ar mērķi dot nodaļas vadītājam iespēju formāli izteikties par izmeklēšanas ziņojumu, kas tam starplaikā tika paziņots. Pēc nodaļas vadītāja lūguma, lai ļautu tam sagatavot mutvārdu apsvērumus, šī sanāksme tika pārcelta uz 2018. gada 2. maiju.

23 Ar 2018. gada 8. maija lēmumu prasītājam no jauna tika atteikta piekļuve izmeklēšanas ziņojumam, ko tas bija lūdzis (skat. šī sprieduma 21. punktu), ar pamatojumu, ka, pirmām kārtām, vēl nav pieņemts lēmums, kas viņu ietekmētu negatīvi, un, otrām kārtām, nav pierādīta nepieciešamība viņam atklāt personas datus, kas skar nodaļas vadītāju, citus *ECDC* darbiniekus, kā arī ārpus biroja esošas personas. Turklāt lūgums par piekļuvi, pamatojoties uz Regulu Nr. 45/2001, tika nodots *ECDC* datu aizsardzības speciālistam.

24 2018. gada 15. maijā notika direktores un nodaļas vadītāja trešā sanāksme, kuras laikā viņa informēja nodaļas vadītāju par savu nodomu izbeigt viņa līgumu atbilstoši Eiropas Savienības pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības – redakcijā, kas piemērojama lietas faktiem, – (turpmāk tekstā – "PDNK") 47. panta c) punkta i) apakšpunktam.

25 Ar 2018. gada 15. maija vēstuli, kas sagatavota tūlīt pēc šīs sanāksmes, nodaļas vadītājs iesniedza paziņojumu par demisiju (atvaļināšanos) "dienesta interesēs".

26 Ar nodaļas vadītājam adresētu 2018. gada 16. maija vēstuli *ECDC* direktore viņa demisiju (atvaļināšanos) pieņēma. Pirmkārt, šajā vēstulē direktore norādīja, ka izmeklētājs ir secinājis, ka, pēc viņa domām, prasītāja pirmo lūgumu sniegt palīdzību un līdzīgu lūgumu, ko iesniedzis cits *ECDC* darbinieks, var apmierināt. Otrkārt, direktore atgādināja nodaļas vadītāja sniegtos apsvērumus. Proti, viņa ieskatā, izmeklēšanā nebija ievērots nevainīguma prezumpcijas princips, izmeklēšanas ziņojumā bija pieļautas vairākas faktu kļūdas, dažas izmeklēšanā iesaistītās personas varēja būt rīkojušās ļaunticīgi, kā arī viņa nodoms nekad neesot bijis kādam kaitēt, bet gan rīkoties *ECDC* interesēs. Treškārt, direktore norādīja, ka viņa ir konstatējusi dažas faktu kļūdas izmeklēšanas ziņojumā un ka nodaļas vadītājam bija tiesības rīkoties saistībā ar rezultativitātes problēmām, kas skar vairākus viņa nodaļas darbiniekus. Tomēr direktore pēc izmeklēšanas ziņojuma un nopietno pret nodaļas vadītāju vērsto apgalvojumu, tostarp liecībās, izlasīšanas uzskatīja, ka nodaļas vadītāja pārvaldības veids ir radījis darbiniekiem nevajadzīgu stresu un satraukumu. Šajos apstākļos direktore norādīja, ka vairs nav iespējams izveidot uzticības saikni

starp *ECDC* un nodaļas vadītāju un ka viņa plāno izbeigt viņa darba līgumu saskaņā ar PDNK 47. panta c) punkta i) apakšpunktu. Tomēr, norādījusi, ka starplaikā nodaļas vadītājs ir iesniedzis paziņojumu par demisiju (atvaļināšanos), direktore to pieņēma ar šādu formulējumu:

"Tomēr šobrīd Jūs esat iesniedzis pieteikumu par demisiju (atvaļināšanos), kas praktiski nozīmē, ka Jūsu pēdējā darba diena būs pirms faktiskā darba attiecību pārtraukšanas datuma, tādējādi es konstatēju, ka dienesta interesēs ir pieņemt Jūsu demisiju ar 15. maiju. Jūsu uzteikuma termiņš ir desmit mēneši, kas nozīmē, ka Jūsu pēdējā darba diena būs 2019. gada 15. marts.

Kā esam apsprieduši un vienojušies sanāksmē, uzteikuma termiņa laikā Jūs strādāsiet no mājām, pildot manis noteiktus pienākumus.

Uzteikuma termiņa laikā Jums būs jārīkojas saskaņā ar lojalitātes pienākumu pret *ECDC* atbilstoši Civildienesta noteikumu 11. pantam."

27 2018. gada 18. maijā direktore nosūtīja prasītājam vēstuli par viņa pirmo lūgumu sniegt palīdzību (turpmāk tekstā – "pirmais apstrīdētais lēmums"). Šī vēstule bija formulēta šādi:

"Pēc manas 2017. gada 28. septembra vēstules, kurā es Jūs informēju par izmeklēšanas uzsākšanu pēc Jūsu [pirmā] lūguma sniegt palīdzību sakarā ar psiholoģisko vardarbību [no] [..] nodaļas vadītāja [..] [puses], es tagad Jums rakstu, lai informētu Jūs par izmeklēšanas pabeigšanu un ar to saistīto procedūru. Janvāra beigās es saņēmu ārējā izmeklētāja [B] ziņojumu. Izmeklēšanas rezultātos ir atkārtots gan Jūsu, gan otra sūdzības iesniedzēja izklāstītais, kas arī pamatots ar vairākām liecībām. Izmeklētājs secina, ka, viņaprāt, abas sūdzības par vardarbību var apmierināt.

Kā jau Jūs zināt, [nodaļas vadītājs] gada sākumā bija prombūtnē, un tāpēc procedūru ir iespējams noslēgt tikai tagad. Es darīju zināmus izmeklēšanas ziņojuma secinājumus [nodaļas vadītājam] aprīlī pēc viņa atgriešanās darbā un saskaņā ar procedūru devu viņam iespēju paust savu nostāju par izmeklēšanas rezultātiem.

Iepazinusies ar ziņojumu un ņemot vērā manā rīcībā esošo informāciju, es nonācu pie secinājuma, ka ir bijuši psiholoģiskās vardarbības elementi. Turklāt es varu konstatēt dažas faktu kļūdas ziņojumā. Apzinoties, ka [nodaļas vadītājam], pildot savu [..] lomu, bija jārīkojas saistībā ar dažiem jautājumiem, es tomēr uzskatu, ka veids, kādā viņš risināja šīs grūtības, un viņa pārvaldības metode darbiniekiem radīja nevajadzīgu stresu un satraukumu. Līdz ar to es plānoju veikt atbilstošus pasākumus, bet starplaikā [nodaļas vadītājs] demisionēja un turpmāk birojā vairs nestrādās. Ņemot vērā viņa iepriekšējo prombūtni un viņa vēlāko norīkojumu veikt citus pienākumus direktores birojā, un to, ka vēlāk viņš demisionēja, es ceru, ka Jūsu [pirmais] lūgums sniegt palīdzību ir ticis uzklausīts un Jūs satraucošā situācija vairs nepastāv."

28 2018. gada 29. maijā nodaļas vadītājs iesniedza lūgumu sniegt palīdzību sakarā ar to, ka Zviedrijas medijos bija izplatīta konfidenciāla informācija par izmeklēšanu, kas uz viņu attiecās, un sakarā ar anonīmiem draudiem, kurus viņš esot saņēmis. Šī lūguma dēļ tika uzsākta administratīva izmeklēšana, kuras laikā tika uzklausīts prasītājs.

29 Ar 2018. gada 30. maija vēstuli prasītājs trešo reizi lūdza piekļuvi izmeklēšanas ziņojumam, šajā lūgumā arī minot visus dokumentus, uz kuriem pamatojoties *ECDC* direktore bija pieņēmusi pirmo apstrīdēto lēmumu, tostarp dokumentus, uz kuru pamata viņa bija uzskatījusi, ka izmeklēšanas ziņojumā ir "dažas faktu kļūdas" (turpmāk tekstā – "strīdīgais pieteikums par piekļuvi"). Minētais pieteikums tika iesniegts, pamatojoties uz Pamattiesību hartas 41. pantu. Prasītājs uzskata, ka šī piekļuve bija kļuvusi nepieciešama, ņemot vērā pirmo apstrīdēto lēmumu,

un noteicoša attiecībā uz viņa otro lūgumu sniegt palīdzību. Tajā pašā vēstulē prasītājs arī lūdza sniegt vairāk precizējumu par nodaļas vadītāja līgumattiecību stāvokli pēc demisijas, kas minēta pirmajā apstrīdētajā lēmumā.

30 Ar tās pašas dienas vēstuli, kas nosūtīta pēc 2018. gada 8. maija lēmuma (skat. šī sprieduma 23. punktu), prasītājs iesniedza atkārtotu pieteikumu par piekļuvi izmeklēšanas ziņojumam, pamatojoties uz Regulas Nr. 1049/2001 7. panta 2. punktu.

31 Ar 2018. gada 20. jūnija vēstuli, kas adresēta prasītāja pārstāvjiem (turpmāk tekstā – "otrais apstrīdētais lēmums"), direktore noraidīja strīdīgo pieteikumu par piekļuvi, kas minēts šī sprieduma 29. punktā, ar šādu formulējumu:

"Jūs norādījāt, ka [Jūsu klienta] pieteikums ir balstīts uz to, ka [viņš] uzskata, ka [pirmais apstrīdētais] lēmums, kas viņam tika paziņots ar 2018. gada 18. maija vēstuli, ir viņam nelabvēlīgs. Pienācīgi izvērtējusi sniegtos argumentus, es tomēr neredzu, kādā ziņā Jūsu klienta intereses varētu būt aizskartas, jo es nenoraidīju [pirmo] lūgumu sniegt palīdzību kā nepamatotu. Turklāt Jūsu klientam bija iespēja paust savu nostāju izmeklēšanas laikā. Arī [otrais] lūgums sniegt palīdzību [..], ko Jūsu klients iesniedza 2018. gada 10. aprīlī, nevar pamatot šādu pieteikumu, jo vēl nav izdarīti nekādi secinājumi par šo lūgumu.

Līdz ar to es palieku pie sava secinājuma, ka piekļuve ziņojumam un pārējiem dokumentiem nav nepieciešama, pamatojoties uz [Pamattiesību] hartas 41. pantu.

Manuprāt, šis secinājums atbilst [Savienības] judikatūrai, saskaņā ar kuru, interpretējot tiesību uz aizstāvību apjomu, tādas izmeklēšanas procedūras situāciju, kas uzsākta pēc kāda darbinieka lūguma sniegt palīdzību sakarā ar psiholoģisko vardarbību, nekādā ziņā nevar pielīdzināt izmeklēšanai, kas uzsākta pret šo darbinieku. Šādos gadījumos sūdzības iesniedzējiem ir pat tikušas atteiktas tiesības piekļūt lietas materiāliem, pamatojoties uz Pamattiesību hartu, lai arī bija secināts, ka psiholoģiskas vardarbības esamību nevar pierādīt."

32 Ar tās pašas dienas vēstuli (turpmāk tekstā – "2018. gada 20. jūnija otrā vēstule") direktore atbildēja uz 2018. gada 30. maijā iesniegto atkārtoto pieteikumu par piekļuvi izmeklēšanas ziņojumam, pamatojoties uz Regulu Nr. 1049/2001 (skat. šī sprieduma 30. punktu), un uz pieteikumu, kuru prasītājs bija iesniedzis 2018. gada 16. aprīlī, pamatojoties uz Regulu Nr. 45/2001 (skat. šī sprieduma 21. punktu). Šajā vēstulē direktore secināja, ka prasītājs var, pirmām kārtām, uz vietas iepazīties ar izmeklēšanas ziņojuma nekonfidenciālu versiju un, otrām kārtām, saņemt dokumentu, kurā ietverti viņa personas dati, kas tiks nodoti viņa rīcībā atbilstoši Regulas Nr. 45/2001 13. pantam.

33 2018. gada 2. jūlijā prasītājs iesniedza sūdzību atbilstoši Civildienesta noteikumu 90. panta 2. punktam, apstrīdot pirmo un otro apstrīdēto lēmumu. Šajā sūdzībā viņš formulēja prasību atlīdzināt morālo kaitējumu, kas viņam esot nodarīts ar to, ka pilnībā netika atzīts viņa kā cietušās personas statuss, nodaļas vadītājam netika piemērots disciplinārsods un netika veikti aizsardzības pasākumi pēc prasītāja pirmā lūguma sniegt palīdzību. Šo kaitējumu esot tostarp pastiprinājis atteikums piekļūt izmeklēšanas ziņojumam. Prasītājs precizēja, ka "uz kaitējumu, ko bija tieši radījusi [psiholoģiskā] vardarbība un *ECDC* kļūda, jo nebija nodrošināti tādi darba apstākļi, kas atbilst cieņai, veselībai un drošībai, attiek[šoties] atsevišķas prasības".

34 Ar vēstuli, kas datēta ar 2018. gada 7. septembri, direktore, iepriekš iztaujājusi noteiktus darbiniekus, informēja prasītāju par to, ka nav neviena pierādījuma, kas apstiprinātu apgalvojumus, kurus viņš izteicis otrajā lūgumā sniegt palīdzību (skat. šī sprieduma 20. punktu), un to noraidīja.

35 2018. gada 12. septembrī prasītājs varēja uz vietas iepazīties ar izmeklēšanas ziņojuma nekonfidenciālu versiju. Viņš parakstīja apmeklējuma apliecinājumu, vienlaikus rokrakstā precizējot, ka apstrīd nosacījumus, ar kādiem var piekļūt šim ziņojumam.

36 2018. gada 11. oktobrī prasītājs un četri citi *ECDC* darbinieki iesniedza prasību par kaitējuma atlīdzību atbilstoši Civildienesta noteikumu 90. panta 1. punktam, lai saņemtu atlīdzību par morālo un mantisko kaitējumu, kas tiem esot nodarīts *ECDC* bezdarbības dēļ laikposmā no 2012. līdz 2018. gadam, saskaroties ar nodaļas vadītāja rīcību attiecībā pret viņiem.

37 Ar 2018. gada 26. oktobra vēstuli (turpmāk tekstā – "lēmums par sūdzības noraidīšanu") direktore noraidīja prasītāja 2018. gada 2. jūlija sūdzību (skat. šī sprieduma 33. punktu). Vispirms direktore apstrīdēja sūdzības pieņemamību, norādot, ka pirmais apstrīdētais lēmums nebija prasītājam nelabvēlīgs akts. Turpinājumā viņa apstiprināja, ka šajā lēmumā nebija mazināts nodaļas vadītāja rīcības smagums. Direktore precizēja, ka, "ņemot vērā [nodaļas vadītāja] rīcības smagumu, [viņa bija plānojusi veikt] atbilstošus pasākumus, lai rīkotos saskaņā ar izmeklēšanas ziņojuma iznākumu". Viņa arī atgādināja, ka prasītāja pirmais lūgums sniegt palīdzību bija vērsts uz to, lai "izbeigtu esošo situāciju un izmeklētu apgalvotos faktus". Direktore arī aprakstīja aizsardzības pasākumus, kas attiecībā pret prasītāju tika veikti pirms pirmā apstrīdētā lēmuma pieņemšanas. Turklāt viņa norādīja, ka bija pieņēmusi nodaļas vadītāja demisiju "dienesta interesēs". Papildus direktore uzsvēra, ka prasītājs 2018. gada 12. septembrī bija varējis iepazīties ar izmeklēšanas ziņojuma nekonfidenciālu versiju. Viņasprāt, pilnīga piekļuve ziņojumam prasītājam nebija piešķirta sakarā ar sarunu ar lieciniekiem un pašu nodaļas vadītāju konfidencialitātes aizsardzību, problēmas sensitīvo raksturu un nepieciešamību aizsargāt *ECDC* spēju veikt izmeklēšanas. Visbeidzot, direktore noraidīja sūdzībā formulēto prasību par kaitējuma atlīdzināšanu.

38 2018. gada 21. novembrī prasītājs iesniedza sūdzību Eiropas Ombudam par 2018. gada 20. jūnija otro vēstuli, kas minēta šī sprieduma 32. punktā.

39 2018. gada 5. decembrī prasītājs iesniedza sūdzību atbilstoši Civildienesta noteikumu 90. panta 2. punktam par 2018. gada 7. septembra vēstuli attiecībā uz viņa savu lūgumu sniegt palīdzību (skat. šī sprieduma 34. punktu).

40 2019. gada 11. februārī direktore pilnībā noraidīja šī sprieduma 36. punktā minēto prasību par kaitējuma atlīdzināšanu.

41 Ar 2019. gada 6. marta vēstuli direktore pēc prasītāja 2018. gada 5. decembra sūdzības atsauca 2018. gada 7. septembra vēstuli, ar kuru bija noraidīts otrais lūgums sniegt palīdzību (skat. šī sprieduma 34. punktu).

42 Ar vēstuli, kas datēta ar 2019. gada 15. martu, direktore sniedza prasītājam dažādu pēc otrā lūguma sniegt palīdzību uzklausīto liecinieku paziņojumu kopsavilkumu un uzaicināja prasītāju uz sarunu, kas notika 2019. gada 25. martā.

43 2019. gada 15. martā nodaļas vadītājs galīgi atstāja darbu *ECDC* pēc uzteikuma termiņa beigām.

44 Ar 2019. gada 5. aprīļa vēstuli direktore informēja prasītāju par to, ka, nepastāvot iemeslam veikt padziļinātu pārbaudi par otrajā lūgumā sniegt palīdzību minētajiem faktiem, viņa ir nolēmusi šo lūgumu noraidīt.

45 2019. gada 6. jūnija lēmumā ombuds uzskatīja, ka *ECDC* nav pieļāvis sliktu pārvaldību, ar 2018. gada 20. jūnija otro vēstuli piešķirot prasītājam vienīgi daļēju piekļuvi izmeklēšanas ziņojumam.

II. Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

46 Ar dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2019. gada 5. februārī, prasītājs cēla šo prasību.

47 Ar dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2019. gada 12. februārī, prasītājs lūdza viņam noteikt anonimitāti, piemērojot Vispārējās tiesas Reglamenta 66. pantu. Ar 2019. gada 30. aprīļa lēmumu Vispārējā tiesa šo lūgumu apmierināja.

48 Ar 2019. gada 21. oktobra lēmumu Vispārējās tiesas priekšsēdētājs, piemērojot Reglamenta 27. panta 3. punktu, nodeva lietu jaunam tiesnesim referentam, kurš darbojas septītajā palātā.

49 Pēc tiesneša referenta priekšlikuma Vispārējā tiesa (septītā palāta) nolēma sākt tiesvedības mutvārdu daļu 2020. gada 26. maijā.

50 Ar 2020. gada 19. jūnija rīkojumu un pamatojoties uz Reglamenta 91. panta c) punktu un 104. pantu, Vispārējā tiesa lika *ECDC* iesniegt dokumentus, kuriem bija liegta pieeja ar otro apstrīdēto lēmumu. Šie dokumenti Vispārējā tiesā tika iesniegti 2020. gada 27. augustā un netika paziņoti prasītājam atbilstoši Reglamenta 104. pantam.

51 2020. gada 24. jūnijā pēc tiesneša referenta priekšlikuma un saistībā ar Reglamenta 89. pantā noteiktajiem procesa organizatoriskajiem pasākumiem Vispārējā tiesa uzdeva lietas dalībniekiem vairākus rakstveida jautājumus un lūdza iesniegt noteiktus dokumentus. Lietas dalībnieki šajos pasākumos prasīto izpildīja noteiktajā termiņā.

52 Lietas dalībnieku paskaidrojumi un atbildes uz Vispārējās tiesas uzdotajiem jautājumiem tika uzklausīti 2020. gada 1. oktobra tiesas sēdē.

53 Prasītāja prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– atcelt pirmo un otro apstrīdēto lēmumu un, vajadzības gadījumā, lēmumu par sūdzības noraidīšanu;

– piespriest atlīdzināt morālo kaitējumu, kas pēc *ex æquo et bono* principa novērtēts 40 000 EUR apmērā;

– piespriest *ECDC* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

54 *ECDC* prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– prasību noraidīt kā daļēji nepieņemamu un kopumā nepamatotu;

– piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

III. Juridiskais pamatojums

A. Par prasības priekšmetu

55 Vēl bez pirmā un otrā apstrīdētā lēmuma atcelšanas prasītājs Vispārējai tiesai lūdz "vajadzības gadījumā" atcelt lēmumu par sūdzības noraidīšanu.

56 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru prasījumi atcelt tiesību aktus, kas formāli vērsti pret lēmumu, ar kuru ir noraidīta sūdzība, gadījumā, ja šiem prasījumiem nav patstāvīga satura, nozīmē, ka Vispārējā tiesā tiek apstrīdēts akts, par kuru ir iesniegta sūdzība (skat. spriedumu, 2018. gada 13. jūlijs, *Curto*/Parlaments, T-275/17, EU:T:2018:479, 63. punkts un tajā minētā judikatūra).

57 Tomēr, ja lēmuma par sūdzības noraidīšanu apjoms atšķiras no tā akta apjoma, pret kuru šī sūdzība tika celta, it īpaši, ja ar to tiek grozīts sākotnējais lēmums vai ja ar to ir pārskatīta prasītāja situācija, ņemot vērā tādus jaunus tiesiskos un faktiskos apstākļus, kuri tad, ja tie būtu notikuši vai būtu bijuši zināmi kompetentajai iestādei pirms sākotnējā lēmuma pieņemšanas, tiktu ņemti vērā, tas var likt Vispārējai tiesai konkrēti lemt par prasījumiem, kas formāli vērsti pret lēmumu par sūdzības noraidīšanu (skat. spriedumu, 2019. gada 19. decembris, ZQ/Komisija, T-647/18, nav publicēts, EU:T:2019:884, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).

58 Šajā lietā lēmums par sūdzības noraidīšanu nav vienīgi otro apstrīdēto lēmumu apstiprinošs lēmums, jo direktore pauda nostāju par jauniem elementiem, kas bija radušies pēc šā lēmuma pieņemšanas un pēc sūdzības iesniegšanas dienas. Proti, attiecībā uz dokumentiem, kuriem ar otro apstrīdēto lēmumu bija atteikta piekļuve, direktore konstatēja, ka prasītājs galu galā 2018. gada 12. septembrī varēja uz vietas iepazīties ar izmeklēšanas ziņojuma nekonfidenciālu versiju, kā arī, pamatojoties uz Regulas Nr. 45/2001 13. pantu, iegūt dokumentu, kurā ietverti viņa personas dati.

59 Šajos apstākļos ir jālemj gan par prasījumiem atcelt pirmo un otro apstrīdēto lēmumu, gan par prasījumiem atcelt lēmumu par sūdzības noraidīšanu.

60 Turklāt lēmumā par sūdzības noraidīšanu ir precizēti daži pirmā un otrā apstrīdētā lēmuma iemesli. Attiecībā uz pirmo apstrīdēto lēmumu tajā ir atzīts nodaļas vadītāja rīcības "smagums" un sniegti precizējumi tostarp par apstākļiem, kas direktorei lika "dienesta interesēs" pieņemt viņa demisiju. Attiecībā uz otro apstrīdēto lēmumu tajā ir piebilsts, ka pilnīga piekļuve izmeklēšanas ziņojumam prasītājam nebija piešķirta sakarā ar sarunu ar lieciniekiem un pašu nodaļas vadītāju konfidencialitātes aizsardzību, problēmas sensitīvo raksturu un nepieciešamību aizsargāt *ECDC* spēju veikt izmeklēšanas. Līdz ar to, ņemot vērā pirmstiesas stadijas mainīgo raksturu, vērtējot pirmā un otrā apstrīdētā lēmuma tiesiskumu, būs jāņem vērā arī šis papildu pamatojums, jo tas sakrīt ar apstrīdēto lēmumu pamatojumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2009. gada 9. decembris, Komisija/*Birkhoff*, T-377/08 P, EU:T:2009:485, 55. un 56. punkts un tajos minētā judikatūra).

B. Par atcelšanas prasījumiem

1. Par lūgumu atcelt pirmo apstrīdēto lēmumu

61 Prasītājs izvirza trīs pamatus savam lūgumam atcelt pirmo apstrīdēto lēmumu, kas papildināts ar lēmumu par sūdzības noraidīšanu. Pirmais pamats attiecas uz tiesību tikt uzklausītam pārkāpumu, otrais – uz pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu, bet trešais – būtībā uz Civildienesta noteikumu 24. un 86. panta pārkāpumu.

62 *ECDC* lūdz Vispārējo tiesu atzīt šo lūgumu atcelt tiesību aktu par acīmredzami nepieņemamu, jo nepastāvot prasītājam nelabvēlīgs akts. Pakārtoti tas lūdz Vispārējo tiesu noraidīt visus trīs pamatus kā nepamatotus.

a) Ievada apsvērumi

63 Iesākumā jāatgādina, kādi pienākumi ir noteikti administrācijai gadījumā, ja ierēdnis vai darbinieks ir iesniedzis lūgumu sniegt palīdzību.

64 Ja iecēlējinstitūcija vai attiecīgajā gadījumā kādas iestādes institūcija, kas ir pilnvarota noslēgt darba līgumus (turpmāk tekstā – "IPNDL"), saskaņā ar Civildienesta noteikumu 90. panta 1. punktu ir saņēmusi lūgumu sniegt palīdzību minēto noteikumu 24. panta izpratnē, tai atbilstoši pienākumam sniegt palīdzību, ja šī iestāde saskaras ar starpgadījumu, kas nav saderīgs ar kārtību un objektivitāti dienestā, ir jāiejaucas ar visu nepieciešamo jaudu un ātri un ar apstākļiem atbilstošu rūpību ir attiecīgi jāreaģē, lai noskaidrotu faktus un, pārzinot lietu, atbilstoši rīkotos. Šim nolūkam pietiek, ka ierēdnis vai darbinieks, kurš savai iestādei lūdz aizsardzību, iesniedz sākotnējos pierādījumus par vardarbības, kuras upuris viņš esot, patiesumu. Ja ir šāda informācija, attiecīgajai iestādei ir jāveic atbilstoši pasākumi, tostarp administratīva izmeklēšana, lai, sadarbojoties ar sūdzības iesniedzēju, konstatētu tās pamatā esošos faktus un, ņemot vērā izmeklēšanas rezultātus, veiktu nepieciešamos pasākumus, tādus kā disciplinārlietas ierosināšana pret attiecīgo personu, ja administrācija administratīvās izmeklēšanas noslēgumā secina, ka psiholoģiska vardarbība pastāv (skat. spriedumu, 2019. gada 3. oktobris, DQ u.c./Parlaments, T-730/18, EU:T:2019:725, 80. punkts un tajā minētā judikatūra).

65 Civildienesta noteikumu 24. pantā paredzētais pienākums sniegt palīdzību prasa savlaicīgi informēt lūguma iesniedzējus par viņu lūguma sniegt palīdzību izskatīšanas iznākumu. It īpaši tad, ja ir uzsākta disciplinārlieta, lūguma sniegt palīdzību iesniedzējs ir jāinformē par piemērotā soda veidu un smagumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 3. oktobris, DQ u.c./Parlaments, T-730/18, EU:T:2019:725, 108. punkts un tajā minētā judikatūra). Turklāt, ja ir iesniegts lūgums sniegt palīdzību par apgalvotas vardarbības notikumiem, ikvienam administrācijas lēmumam par šīs vardarbības pastāvēšanu vai nepastāvēšanu ir jābūt ātram, skaidram un pamatotam (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2000. gada 5. decembris, *Campogrande* /Komisija, T-136/98, EU:T:2000:281, 58. punkts).

66 Turklāt ir jānorāda, ka iecēlējinstitūcijas veikta iespējama atzīšana, beidzoties administratīvajai izmeklēšanai, ka pastāv psiholoģiskā vardarbība, pati par sevi var labvēlīgi ietekmēt cietušo atveseļošanās terapijas gaitu, un turklāt cietušie var to izmantot, lai, iespējams, valsts tiesā celtu prasību (skat. spriedumu, 2018. gada 13. jūlijs, *Curto*/Parlaments, T-275/17, EU:T:2018:479, 59. punkts un tajā minētā judikatūra).

67 Lūguma atcelt pirmo apstrīdēto lēmumu pieņemamība un pamatotība ir jāvērtē, ņemot vērā šos apsvērumus.

b) Par pieņemamību

68 Formāli neizvirzot iebildi par prasības daļēju nepieņemamību, *ECDC* norāda, ka lūgums atcelt pirmo apstrīdēto lēmumu ir acīmredzami nepieņemams. *ECDC* uzskata, ka administratīvā izmeklēšana netika pabeigta bez turpmāku pasākumu veikšanas. Pretēji citiem judikatūrā vērtētiem gadījumiem šajā gadījumā sūdzība neesot notikusi noraidīta. Gluži pretēji, prasītāja pirmais lūgums sniegt palīdzību, kuras mērķis bija panākt, lai tiktu izbeigta esošā situācija un tiktu vērtēta nodaļas vadītāja rīcība, esot ticis apmierināts pilnībā.

69 Vispirms – *ECDC* uzskata, ka pēc šā lūguma tika veikti vairāki pasākumi, no kuriem pirmais bija vēršanās *OLAF* 2017. gada 7. augustā. Pēc tam, kad *OLAF* apstiprināja, ka pēc tā ierosmes netiek veikta izmeklēšana, izmeklēšanu uzsāka direktore. No 2017. gada 26. oktobra prasītājs vairs nebija tiešā saziņā ar nodaļas vadītāju. Tālāk, pamatojoties uz izmeklēšanas ziņojumu, direktore 2018. gada 16. maijā dienesta interesēs pieņēma nodaļas vadītāja demisiju, kas stājās spēkā 2019. gada 16. martā, tas ir, pusotru mēnesi pirms viņa pensionēšanās vecuma sasniegšanas. *ECDC* norāda, ka disciplinārlietas uzsākšana var prasīt ievērojamu laiku un tā ne vienmēr noved pie attiecīgās personas atbrīvošanas no amata, kas ir bargākais sods. Nobeidzot – esot veikti turpmāki pasākumi nodaļas vadītāja uzteikuma termiņa laikā. It īpaši, viņš esot strādājis attālināti, veicot direktores tieši noteiktus un uzraudzītus pienākumus. Turklāt otrajā lūgumā sniegt palīdzību prasītājs neesot sniedzis nevienu pierādījumu tam, ka psiholoģiskās vardarbības situācija būtu turpinājusies pēc pirmā apstrīdētā lēmuma pieņemšanas.

70 Turpinājumā – attiecībā uz apgalvoto nodaļas vadītāja rīcības smaguma minimizēšanu *ECDC* uzskata, ka to nevar secināt ne no pirmā apstrīdētā lēmuma formulējuma, ne, vispārīgāk, no visiem pasākumiem, kurus direktore veica pēc pirmā lūguma sniegt palīdzību.

71 Visbeidzot, attiecībā uz sodiem, kurus, prasītāja ieskatā, esot vajadzējis noteikt, *ECDC* piebilst, ka tam nav nedz pienākuma uzsākt disciplinārlietu, nedz pienākuma noteikt sodu, ja tas tiek ieteikts izmeklēšanas rezultātā sagatavotā ziņojumā. Lūgums sniegt palīdzību pats par sevi neesot vērsts uz to, lai noteiktu sodus iespējamam psiholoģiskam varmākam, bet drīzāk uz to, lai palīdzētu lūguma iesniedzējam viņa situācijā. Turklāt aplūkojamā situācija esot īpaša nodaļas vadītāja demisijas dēļ. Katrā ziņā jautājums par soda pamatotību neesot saistīts ar jautājumu par to, vai pirmais apstrīdētais lēmums ir prasītājam nelabvēlīgs akts. Tiesas sēdē *ECDC* turklāt uzsvēra, ka prasītājs savā pirmajā lūgumā sniegt palīdzību nebija lūdzis direktori uzsākt disciplinārlietu pret nodaļas vadītāju.

72 Savukārt prasītājs norāda, ka pretēji tam, ko *ECDC* apgalvoja lēmumā par sūdzības noraidīšanu un šajā prasības pieteikumā, pirmais apstrīdētais lēmums ir prasītājam nelabvēlīgs akts. Šajā ziņā viņš uzsver, ka, neraugoties uz pasākumiem, kurus direktore veica administratīvās izmeklēšanas laikā un kuri ir aprakstīti šī sprieduma 69. punktā, pirmais apstrīdētais lēmums viņu neapmierināja pilnībā. Pirmām kārtām, direktore neesot skaidri un nepārprotami atzinusi, ka nodaļas vadītājs ir vainīgs psiholoģiskā vardarbībā, no kuras cieta prasītājs. Formulējuma "vardarbības elementi" lietojums šajā lēmumā apstiprinot tā neskaidrību un mazinot nodaļas vadītāja rīcības ietekmi uz prasītāju. Otrām kārtām, lai arī izmeklētājs esot atzinis prasītāja sūdzības pamatotību, nodaļas vadītāja brīvprātīgās demisijas dēļ direktore neesot veikusi nevienu "atbilstošu pasākumu". It īpaši, neesot ierosināta nekāda disciplinārlieta.

73 Saskaņā ar Civildienesta noteikumu 91. panta 1. punkta pirmo teikumu Eiropas Savienības Tiesas jurisdikcijā ir jebkurš strīds starp Eiropas Savienību un jebkuru personu, uz kuru attiecas šie Civildienesta noteikumi, attiecībā uz tādu tiesību aktu likumību, kas nelabvēlīgi ietekmē šādu personu 90. panta 2. punkta izpratnē.

74 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Civildienesta noteikumu 90. panta 2. punkta izpratnē nelabvēlīgi ir tikai tādi akti vai pasākumi ar juridiski saistošu iedarbību, kas var skart ierēdņa vai darbinieka intereses, noteiktā veidā grozot viņa tiesisko stāvokli. Attiecībā uz darbinieku, uz kuru attiecas PDNK, šādiem aktiem ir jābūt IPNDL izdotiem un tiem ir jābūt ar lēmuma raksturu (skat. spriedumu, 2015. gada 18. maijs, *Gyarmathy*/*EMCDDA*, F-79/13, EU:F:2015:49, 44. punkts un tajā minētā judikatūra). Jēdziens "nelabvēlīgs akts" ietver gan lēmumus, gan atturēšanos veikt pasākumus, kuru veikšanas pienākums administrācijai ir skaidri vai netieši noteikts Civildienesta noteikumos, lai nodrošinātu ierēdņu tiesību ievērošanu (skat. rīkojumu, 1996. gada 25. oktobris, *Lopes*/Tiesa, T-26/96, EU:T:1996:157, 31. punkts un tajā minētā judikatūra).

75 Turklāt, lai ierēdņa vai bijušā ierēdņa prasība, kas celta saskaņā ar Civildienesta noteikumu 90. un 91. pantu, lai atceltu tam nelabvēlīgu aktu Civildienesta noteikumu 90. panta 2. punkta izpratnē, būtu pieņemama, šai personai prasības celšanas brīdī ir jābūt pietiekami būtiskai interesei, kas ir radusies un aktuāla, lai šis akts tiktu atcelts, un šāda interese nozīmē, ka prasības rezultātā šī persona var gūt labumu (skat. spriedumu, 2010. gada 9. decembris, Komisija/*Strack*, T-526/08 P, EU:T:2010:506, 43. punkts un tajā minētā judikatūra).

76 Šajā lietā pirmo apstrīdēto lēmumu pieņēma direktore, rīkodamās IPNDL statusā un atbildēdama uz prasītāja pirmo lūgumu sniegt palīdzību, lai paziņotu tam 2017. gada 28. septembrī uzsāktās izmeklēšanas secinājumus un ar to saistītās procedūras iznākumu, ievērojot Civildienesta noteikumu 90. panta 1. punktā un 24. pantā noteiktos pienākumus. It īpaši, pamatojoties uz izmeklēšanas ziņojumu un tās rīcībā esošo informāciju, direktore kvalificēja norādīto rīcību atbilstoši Civildienesta noteikumu 12.a panta 3. punktam un informēja prasītāju par pasākumiem, kas veikti pēc minētā lūguma sniegt palīdzību iesniegšanas. Tādējādi šis lēmums rada juridisku iedarbību, kas var skart prasītāja intereses. Pirmajam apstrīdētajam lēmumam tādējādi ir lēmuma raksturs, un tas ir nelabvēlīgs akts šī sprieduma 74. punktā atgādinātās judikatūras izpratnē.

77 Attiecībā uz prasītāja interesi celt prasību pret pirmo apstrīdēto lēmumu ir jāatgādina, ka saskaņā ar šī sprieduma 64. punktā minēto judikatūru direktorei, atbildot uz pirmo lūgumu sniegt palīdzību, bija pienākums, pirmām kārtām, veikt atbilstošus pasākumus, lai konstatētu šā lūguma pamatā esošos faktus un, otrām kārtām, veikt vajadzīgos pasākumus, ņemot vērā izmeklēšanas rezultātus.

78 Ir nospriests, ka efektīvas pārbaudes tiesā prasībām ir raksturīgs tas, ka lūguma sniegt palīdzību iesniedzējs savā prasībā par lēmumu, kurš attiecas uz viņa lūgumu, var apstrīdēt to pasākumu atbilstību, kas ir veikti, atbildot uz viņa lūgumu, tostarp gadījumā, ja viņš pārmet šo pasākumu veicējam, ka tas nav uzsācis disciplinārlietu pret trešo personu, kura atzīta par vainīgu psiholoģiskā vardarbībā, ciktāl viņš šajā ziņā min personiskus iebildumus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 13. jūlijs, SQ/EIB, T-377/17, EU:T:2018:478, 124. punkts).

79 Kā izriet no šī sprieduma 85.–116. punkta, saistībā ar trešo pamatu, kas izvirzīts pret pirmo apstrīdēto lēmumu, puses ir atšķirīgās domās par to, vai direktore ir izpildījusi savu pienākumu sniegt palīdzību. Atšķirībā no prasītāja *ECDC* uzskata, ka direktore pilnībā apmierināja pirmo

lūgumu sniegt palīdzību. Šos pašus argumentus *ECDC* ir izvirzījis, apstrīdot šā lūguma atcelt tiesību aktu pieņemamību, ar pamatojumu, ka pirmais apstrīdētais lēmums neesot prasītājam nelabvēlīgs akts.

80 Tomēr *ECDC* nevar uzskatīt, ka prasītāja interese celt prasību par pirmo apstrīdēto lēmumu ir atkarīga no to iebildumu pamatotības, kurus tas izvirzījis sava lūguma atcelt tiesību aktu atbalstam (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 4. jūlijs, *European Dynamics Luxembourg* u.c./Eiropas Savienības Dzelzceļa aģentūra, T-392/15, EU:T:2017:462, 41. punkts un tajā minētā judikatūra). Šajā ziņā ir jāatgādina, ka prasītāja interese tiesību akta atcelšanā nozīmē, ka šī atcelšana varētu viņam radīt labumu, nevis ka ir konkrēti noteikts, ka tā viņam radīs labumu (spriedums, 2012. gada 23. oktobris, *Strack*/Komisija, F-44/05 RENV, EU:F:2012:144, 101. punkts).

81 Šajā lietā – gadījumā, ja Vispārējā tiesa uzskatītu, ka lūgums atcelt pirmo apstrīdēto lēmumu ir pamatots, – tas nozīmētu, ka direktorei vēlāk būs jāpieņem jauns lēmums, atbildot uz prasītāja pirmo lūgumu sniegt palīdzību; šajā jaunajā lēmumā varētu būt skaidrāk noteikti fakti, un vajadzības gadījumā tas varētu izraisīt disciplinārlietas uzsākšanu pret nodaļas vadītāju. Šajā ziņā šis prasības pieteikums ir tāds, kas var sniegt prasītājam labumu. Līdz ar to prasītājam ir interese celt prasību par pirmo apstrīdēto lēmumu.

82 Pretēji tam, ko *ECDC* apgalvoja tiesas sēdē, fakts, ka prasītājs pirmajā lūgumā sniegt palīdzību formāli nelūdza, lai direktore uzsāktu disciplinārlietu pret nodaļas vadītāju, nevar likt apšaubīt prasītāja interesi celt prasību. Proti, kā tika atgādināts šī sprieduma 64. punktā, tam, lai iestāde, kurai ir iesniegts lūgums sniegt palīdzību, būtu pienākums noskaidrot strīdīgos faktus un izdarīt no tiem atbilstošos secinājumus, tostarp uzsākt disciplinārlietu pret apsūdzēto personu, pietiek, ka ierēdnis vai darbinieks, kurš lūdz aizsardzību savai iestādei, iesniedz sākotnējos pierādījumus par uzbrukumu, kuru upuris viņš esot, patiesumu.

83 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka *ECDC* izvirzītā iebilde par nepieņemamību ir jānoraida.

c) Par lietas būtību

84 Vispārējā tiesa uzskata par lietderīgu vērtēt vispirms trešo pamatu un pēc tam – pirmo un otro pamatu.

1) Par trešo pamatu, kas būtībā attiecas uz Civildienesta noteikumu 24. un 86. panta pārkāpumu

85 Trešais pamats prasības pieteikumā ir formulēts ar nosaukumu "Acīmredzama kļūda vērtējumā un acīmredzama faktu kļūda – Civildienesta noteikumu 86. panta pārkāpums". Kā prasītājs norādīja tiesas sēdē, atbildot uz Vispārējās tiesas jautājumu, šis pamats būtībā attiecas uz Civildienesta noteikumu 24. un 86. panta pārkāpumu. Proti, lai gan formāli prasītājs savos procesuālajos rakstos atsaucas tikai uz Civildienesta noteikumu 86. pantu, Civildienesta noteikumu 24. panta pārkāpums izriet no šā pamata atbalstam izvirzītajiem argumentiem, saskaņā ar kuriem atbilde, ko *ECDC* sniedza uz viņa pirmo lūgumu sniegt atbalstu, nav apmierinoša būtībā divu iemeslu dēļ.

86 Pirmām kārtām, direktore neesot nedz "pilnīgi un pienācīgi" kvalificējusi norādīto rīcību kā psiholoģisko vardarbību, nedz informējusi prasītāju par apstākļiem, kādos nodaļas vadītājs bija iesniedzis paziņojumu par demisiju un kādos pavadīs uzteikuma termiņu, tādējādi pārkāpdama Civildienesta noteikumu 24. pantu.

87 Otrām kārtām, nodaļas vadītāja demisijas pieņemšana, neuzsākot disciplinārlietu, neatbilstot Civildienesta noteikumu 24. un 86. pantam.

88 Ir jānorāda, ka *ECDC* no prasītāja procesuālajiem rakstiem varēja secināt, ka prasītājs trešo pamatu, kas izvirzīts lūguma atcelt pirmo apstrīdēto lēmumu atbalstam, ir balstījis – netieši, bet nepārprotami – tostarp uz Civildienesta noteikumu 24. panta normām. Proti, no *ECDC* procesuālajiem rakstiem izriet, ka tā aizstāvībai izklāstītie argumenti tiecas arī atspēkot iebildumu par to, ka fakti, kas ir pirmā lūguma sniegt palīdzību pamatā, nav pietiekami raksturojami kā psiholoģiskā vardarbība, neievērojot minēto 24. pantu, un ne tikai apstrīdēt prasītāja lūgumu, pamatojoties uz Civildienesta noteikumu 86. pantu, uzsākt disciplinārlietu. No tā izriet, ka ir jānoraida iebilde par nepieņemamību, kuru *ECDC* izvirzīja tiesas sēdē attiecībā uz trešo pamatu un ar kuru apgalvots, ka šis pamats esot novēloti balstīts uz Civildienesta noteikumu 24. pantu.

i) Par Civildienesta noteikumu 24. panta pārkāpumu, "pilnīgi un pienācīgi" nekvalificējot rīcību kā psiholoģisko vardarbību un neaprakstot pasākumus, kas pieņemti attiecībā uz nodaļas vadītāju

89 Prasītājs norāda, ka pirmais apstrīdētais lēmums, tajā secinot psiholoģiskās vardarbības "elementu" esamību, ir balstīts uz izmeklēšanas ziņojumu, kā saturs viņam netika izpausts. Šādi rīkojoties, *ECDC* neesot skaidri apstiprinājis, ka nodaļas vadītāja rīcība bija psiholoģiskā vardarbība Civildienesta noteikumu 12.a panta 3. punkta izpratnē. Taču, ņemot vērā izmeklēšanas ziņojumu, kā arī prasītāja un citu *ECDC* darbinieku liecības, minēto rīcību esot vajadzējis "pilnīgi un pienācīgi" kvalificēt kā vardarbību. Atbildot uz pirmo lūgumu sniegt palīdzību, *ECDC* esot vajadzējis pieņemt skaidru nostāju par to, vai pastāv vai nepastāv psiholoģiskā vardarbība.

90 Turklāt *ECDC* veiktie pasākumi attiecībā uz nodaļas vadītāju neesot pietiekama atbilde uz prasītāja pirmo lūgumu sniegt palīdzību. Šajā ziņā pēdējais minētais norāda, ka prasības celšanas brīdī nevienam nebija skaidri zināms ne nodaļas vadītāja nodarbinātības statuss *ECDC*, ne viņa amats, ne, konkrētāk, nosacījumi, ar kādiem viņš bija iesniedzis paziņojumu par demisiju. Šajos apstākļos viņš esot varējis celt prasītājam neslavu uzteikuma termiņa laikā, kā prasītājs to ir norādījis savā otrajā lūgumā sniegt palīdzību.

91 *ECDC* atbild, ka pirmajā apstrīdētajā lēmumā nav mazināts nodaļas vadītāja rīcības [smagums]. *ECDC* nekad neesot uzskatījis, ka apgalvotie fakti nebūtu uzskatāmi par "pilnīgu" vardarbību Civildienesta noteikumu 12.a panta izpratnē. Turklāt tā neesot atstāta nesodīta, jo *ECDC* esot pilnībā apmierinājis prasītāja pirmo lūgumu sniegt palīdzību.

92 Atbildot uz Vispārējās tiesas uzdotu jautājumu tiesas sēdē, *ECDC* paskaidroja, ka personas, kuras bija saistītas ar lietām, ko uzraudzīja nodaļas vadītājs, bija informētas par viņa demisiju un par to, ka viņš atstās *ECDC* pēc uzteikuma termiņa. Tāpat arī esot nosūtīta vēstule *ECDC* vadības komitejai, kuras sastāvā ir visu dalībvalstu pārstāvji; šajā vēstulē esot bijis izklāstīts psiholoģiskās vardarbības konstatējums un nosacījumi, ar kādiem nodaļas vadītājs atstāja dienestu. Šīs komitejas locekļi tātad esot tikuši informēti par konkrētajiem apstākļiem, kādos nodaļas vadītājam bija jāatstāj amats.

93 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka administratīvās izmeklēšanas mērķis ir noskaidrot faktus un attiecīgi, pilnībā pārzinot lietu, izdarīt atbilstošus secinājumus gan attiecībā uz gadījumu, par kuru notiek administratīvā izmeklēšana, gan vispārīgi un labas pārvaldības principa ievērošanai, lai novērstu šādas situācijas atkārtošanos nākotnē (skat. spriedumu, 2018. gada 13. jūlijs, *Curto*/Parlaments, T-275/17, EU:T:2018:479, 59. punkts un tajā minētā judikatūra).

94 Ja, atbildot uz lūgumu sniegt palīdzību sakarā ar apgalvotu vardarbību, iecēlējinstitūcija vai IPNDL uzskata, ka tai ir pietiekami sākotnēji pierādījumi, kuru dēļ jāuzsāk administratīvā izmeklēšana, ir jānodrošina, lai šī izmeklēšana tiktu pabeigta, lai administrācija, guvusi skaidrību no šīs izmeklēšanas beigās sastādītā izmeklēšanas ziņojuma, var šajā ziņā pieņemt galīgo nostāju, kas tad tai ļauj vai nu lūgumu sniegt palīdzību atstāt bez izskatīšanas, vai, ja apgalvotie fakti ir pierādīti un iekļaujas Civildienesta noteikumu 12.a panta piemērošanas jomā, tostarp ierosināt disciplinārlietu, lai vajadzības gadījumā piemērotu disciplinārsodu iespējamam varmākam (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 24. aprīlis, HF/Parlaments, T-570/16, EU:T:2017:283, 56. un 57. punkts un tajos minētā judikatūra).

95 Tas, ka iestāde konstatē faktus izmeklēšanas rezultātā, ir būtiski personai, kura uzskata, ka ir cietusi no vardarbības. Vardarbības situācija, ja tā tiek pierādīta, aizskar cietušās personas personību, cieņu un fizisko vai psiholoģisko integritāti. Kā tika atgādināts šī sprieduma 66. punktā, tas, ka administratīvās izmeklēšanas rezultātā tiek atzīta psiholoģiskās vardarbības esamība, pats par sevi var radīt labvēlīgas sekas cietušās personas rekonstrukcijas terapeitiskajā procesā. Turklāt šī persona to var izmantot, lai, iespējams, celtu prasību valsts tiesā. No tā izriet, ka administratīvās izmeklēšanas rezultātā iecēlējinstitūcijai vai IPNDL ir jāpieņem galīgā nostāja par to, vai pastāv vardarbība Civildienesta noteikumu 12.a panta izpratnē.

96 Šajā gadījumā direktore informēja prasītāju par izmeklētāja secinājumiem, saskaņā ar kuriem prasītāja prasību var apmierināt, tomēr tā nenosūtīja viņam izmeklēšanas ziņojumu, neraugoties uz viņa atkārtotiem lūgumiem. Turklāt pretēji tam, ko ir norādījis *ECDC*, direktores apgalvojumi pirmajā apstrīdētajā lēmumā ir ļoti vispārīgi un neskaidri. Proti, atgādinājusi izmeklētāja secinājumu, direktore, balstoties uz izmeklēšanas ziņojumu, konstatēja, ka pastāv "vardarbības elementi", vienlaikus precizēdama, ka "[minētajā] ziņojumā ir dažas faktu kļūdas". Viņa piebilda, ka "veids, kādā [nodaļas vadītājs] risināja [noteiktas] grūtības, un viņa pārvaldības metode darbiniekiem radīja nevajadzīgu stresu un satraukumu", "[vienlaikus] apzinoties, ka [..], pildot savu [..] lomu, [tam] bija jārīkojas saistībā ar dažiem jautājumiem". Atbildot uz sūdzību, direktore atzina nodaļas vadītāja rīcības "smagumu", tomēr nesniedza vairāk precizējumu.

97 Šādi formulēts faktu apraksts pēc izmeklēšanas, kas veikta, atbildot uz lūgumu sniegt palīdzību, kurš iesniegts, pamatojoties uz Civildienesta noteikumu 24. pantu, neatbilst šajā normā noteiktajiem pienākumiem, kas atgādināti šī sprieduma 64.–66. un 94. punktā. Proti, savā atbildē uz pirmo lūgumu sniegt palīdzību direktore pietiekami nekonstatēja faktus un nepieņēma galīgu un nepārprotamu nostāju par psiholoģiskās vardarbības esamību vai neesamību. It īpaši tas, ka ir atzīta vardarbības "elementu" esamība, vienlaikus paužot apsvērumus, kas, šķiet, apšauba, izmeklēšanas ziņojuma analīzi, saskaņā ar kuru pirmais lūgums sniegt palīdzību varētu tikt apmierināts, nerada pietiekamu skaidrību.

98 Turklāt *ECDC* pietiekami precīzi neinformēja prasītāju par turpmākajām darbībām, ko bija plānots veikt pēc izmeklēšanas ziņojuma, it īpaši attiecībā uz "atbilstošajiem pasākumiem", kuri bija paredzēti pirms nodaļas vadītāja demisijas, un par nosacījumiem, ar kādiem tā tika pieņemta,

lai gan šī informācija, ciktāl tā ir saistīta ar lūguma sniegt palīdzību izskatīšanu, bija viņam jāsniedz (šajā nozīmē un pēc analoģijas skat. spriedumu, 2019. gada 3. oktobris, DQ u.c./Parlaments, T-730/18, EU:T:2019:725, 108. punkts).

99 Proti, tikai pēc tam, kad *ECDC* bija sniedzis atbildi uz Vispārējās tiesas pieņemtu procesa organizatorisko pasākumu, prasītājs tika informēts par to, ka plānotais pasākums bija nodaļas vadītāja līguma izbeigšana, pamatojoties uz PDNK 47. panta c) punkta i) apakšpunktu. Tas, ka šī informācija netika sniegta, bet tika pieminēta vienīgi nodaļas vadītāja brīvprātīga demisija, varēja prasītājam un pārējiem *ECDC* darbiniekiem likt domāt, ka nodaļas vadītājs bauda zināmu nesodāmību.

100 Taču saskaņā ar šī sprieduma 64. punktā atgādināto judikatūru pienākums sniegt palīdzību nozīmē, ka ir jāiejaucas ar visu nepieciešamo sparu, ja iestāde saskaras ar starpgadījumu, kas nav saderīgs ar kārtību un objektivitāti dienestā. Proti, Civildienesta noteikumu 24. pantā paredzētā pienākuma sniegt palīdzību mērķis ir sniegt nodarbinātajiem ierēdņiem un darbiniekiem drošību pašreiz un nākotnē, lai dienesta vispārējās interesēs viņi varētu labāk pildīt savus pienākumus (spriedums, 2018. gada 13. jūlijs, *Curto*/Parlaments, T-275/17, EU:T:2018:479, 57. punkts). Šajā ziņā ir jānorāda, ka administratīvā izmeklēšana, kas uzsākta pēc lūguma sniegt palīdzību sakarā ar vardarbību, visbeidzot var atjaunot dienesta interesēm atbilstošus darba apstākļus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 3. oktobris, DQ u.c./Parlaments, T-730/18, EU:T:2019:725, 84. punkts). Tā arī atbilst vispārējo interešu mērķim, proti, identificēt psiholoģiskas vardarbības iespējamas darbības, kas aizskar cilvēka cieņu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 4. aprīlis, OZ/EIB, C-558/17 P, EU:C:2019:289, 66. punkts).

101 Šajā gadījumā *ECDC* pirmajā apstrīdētajā lēmumā neinformēja prasītāju par nosacījumiem, ar kādiem tika pieņemta nodaļas vadītāja demisija, lai gan šis pienākums izriet no Civildienesta noteikumu 24. panta. It īpaši direktore nepaskaidroja, ka viņa gatavojas izbeigt nodaļas vadītāja darba līgumu pēc iepazīšanās ar izmeklēšanas ziņojumu un ka viņa ir pieņēmusi tā demisiju dienesta interesēs, kopā ar nodaļas vadītāju nosakot īpašu kārtību viņa darbam uzteikuma termiņā, lai atjaunotu mierīgu gaisotni dienestā. No precizējumiem, kurus *ECDC* sniedza tiesas sēdē, izriet, ka šī informācija tika sniegta vadības komitejas locekļiem, bet netika sniegta ne prasītājam, ne pārējiem darbiniekiem, kuri strādāja kopā ar nodaļas vadītāju, lai gan pārskatāmība attiecībā uz šo jautājumu būtu varējusi iedrošināt prasītāju pēc viņa pirmā lūguma sniegt palīdzību, atjaunot mierīgus darba apstākļus un tādējādi veicināt dienesta sekmīgu darbību.

102 No tā izriet, ka ir jāapmierina prasītāja iebildumi, kas būtībā attiecas uz Civildienesta noteikumu 24. panta pārkāpumu, jo nebija pietiekami kvalificēti fakti un nebija attiecībā uz nodaļas vadītāju veikto pasākumu apraksta.

ii) Par Civildienesta noteikumu 24. un 86. panta pārkāpumu, pieņemot nodaļas vadītāja demisiju, bet neuzsākot disciplinārlietu

103 Prasītājs norāda, ka nodaļas vadītāja demisija nebija pamatots iemesls neveikt nekādus citus pasākumus saistībā ar izmeklēšanas secinājumiem un it īpaši neuzsākt disciplinārlietu, pamatojoties uz Civildienesta noteikumu 86. pantu, atbilstoši *ECDC* iekšējiem izpildes noteikumiem. Lēmums par brīvprātīgu demisiju esot ļoti atšķirīgs no darba līguma izbeigšanas disciplināra iemesla dēļ, vajadzības gadījumā bez iepriekšēja brīdinājuma un ar tiesību uz pensiju samazināšanu. Pirmajā apstrīdētajā lēmumā direktore atzina, ka viņa plāno veikt "atbilstošus pasākumus", kas apstiprinot, ka situācija prasa piemērot atbilstošus sodus, neatstājot

novērtējuma brīvību šajā ziņā. Tiesas sēdē prasītājs piebilda, ka veiktie pasākumi nenodrošināja mierīgu gaisotni dienestā, ko esot skaidri parādījis nodaļas vadītāja 2018. gada 29. maijā iesniegtais lūgums sniegt palīdzību, kurā tas apgalvojis, ka prasītājs viņu diskreditē.

104 *ECDC* atbild, ka palīdzības mērķis ir nevis noteikt sankcijas, bet konstatēt faktus un novērst citas grūtības un ka šis mērķis šajā gadījumā tika sasniegts. Turklāt, ņemot vērā Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. panta 1. punkta b) apakšpunktu, *ECDC* neesot bijis nekāda juridiska pienākuma uzsākt disciplinārlietu, jo nodaļas vadītājs starplaikā bija demisionējis.

105 Tāpat, kā to darījis *ECDC*, ir jākonstatē, ka ne Civildienesta noteikumu 86. pantā, ne Civildienesta noteikumu IX pielikuma 3. pantā nav prasīts uzsākt disciplinārlietu gadījumā, ja tiek konstatēts, ka ierēdnis vai darbinieks nav izpildījis savus pienākumus.

106 Turklāt arī *ECDC* iekšējos īstenošanas noteikumos Nr. 33 par seksuālas vai psiholoģiskas vardarbības novēršanu un *ECDC* iekšējos īstenošanas noteikumos Nr. 29 par administratīvo izmeklēšanu un disciplinārlietu izskatīšanu nav noteikts pienākums uzsākt disciplinārlietu. Protams, kā apgalvo prasītājs, *ECDC* iekšējo īstenošanas noteikumu Nr. 33 3. punktā ir atgādināts vispārējais princips, ka "[*ECDC*] visu rīcību, kas atzīta par psiholoģisko vai seksuālo vardarbību, uzskata par nepieļaujamu, un tā tiks sodīta". Tomēr to pašu iekšējo īstenošanas noteikumu 7.3. punktā, kurā ir īpaši regulēta formālā procedūra, kas piemērojama iespējamas vardarbības gadījumā, ir precizēts, ka tad, "ja [izmeklēšanas] ziņojumā ir ieteikts uzsākt disciplinārlietu, [iecēlējinstitūcija] pēc [iesaistītās personas vai iesaistīto personu] uzklausīšanas var izlemt uzsākt disciplinārlietu un piemērot no tās izrietošās sankcijas atkarībā no pieļautā pārkāpuma apstiprinājuma".

107 Saskaņā ar judikatūru, runājot par pasākumiem, kuri ir jāveic situācijā, kas ietilpst Civildienesta noteikumu 24. panta piemērošanas jomā, administrācijai attiecībā uz šīs normas piemērošanas pasākumu un līdzekļu izvēli ir plaša novērtējuma brīvība, ko pārbauda Savienības tiesa (skat. spriedumu, 2018. gada 13. jūlijs, SQ/EIB, T-377/17, EU:T:2018:478, 135. punkts).

108 Tāda pārkāpuma gadījumā, kas varētu pamatot pagaidu darbinieka atlaišanu, ņemot vērā šo plašo novērtējuma brīvību, IPNDL nav pienākuma uzsākt disciplinārlietu pret šo darbinieku tā vietā, lai izmantotu PDNK 47. panta c) punktā paredzēto iespēju vienpusēji izbeigt darba līgumu. Tikai tad, ja IPNDL plāno bez brīdinājuma atlaist pagaidu darbinieku, kurš ir vainojams nopietnā savu pienākumu neizpildē, saskaņā ar PDNK 49. panta 1. punktu ir jāsāk disciplinārlieta, kas ir paredzēta Civildienesta noteikumu IX pielikumā un kas pēc analoģijas ir piemērojama pagaidu darbiniekiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 23. oktobris, *Gomes Moreira*/*ECDC*, F-80/11, EU:F:2013:159, 49. punkts un tajā minētā judikatūra).

109 Tādējādi, kā izriet no pirmā apstrīdētā lēmuma, direktore izmeklēšanas ziņojuma gala versiju paziņoja nodaļas vadītājam 2018. gada aprīlī, kad tas atgriezās no slimības atvaļinājuma, un aicināja viņu iesniegt savus apsvērumus par šo ziņojumu. *ECDC* tiesvedībā Vispārējā tiesā precizēja, ka saskaņā ar nodaļas vadītāja tiesībām tikt uzklausītam direktore 2018. gada 15. maijā sanāksmes laikā viņu bija informējusi, ka tā plāno izbeigt viņa darba līgumu, pamatojoties uz PDNK 47. panta c) punkta i) apakšpunktu. Pēc šīs sanāksmes nodaļas vadītājs nekavējoties iesniedza pieteikumu par demisiju. Tādējādi, kā izriet no lēmuma par sūdzības noraidīšanu, direktore 2018. gada 16. maijā pieņēma šo demisiju dienesta interesēs.

110 2018. gada 16. maija vēstulē, kurā ir aprakstīta nodaļas vadītāja demisijas pieņemšana un kuru *ECDC* iesniedza pēc Vispārējās tiesas lūguma, ir apstiprināti apstākļi, kādos šis iesniegums tika pieņemts. No šīs vēstules izriet, ka pēc iepazīšanās ar "nopietnajiem izteiktajiem apgalvojumiem" *ECDC* uzskatīja, ka tam vairs nav iespējams sadarboties ar nodaļas vadītāju. Šajos apstākļos direktores nodoms, par kuru nodaļas vadītājs bija informēts iepriekšējā dienā, bija izbeigt viņa darba līgumu, pamatojoties uz PDNK 47. panta c) punkta i) apakšpunktu. Tomēr direktore būtībā konstatēja, ka nodaļas vadītājs ir iesniedzis pieteikumu par demisiju tūlīt pēc 2018. gada 15. maija sanāksmes, un tas praktiski nozīmēja to, ka viņa pēdējā darba diena šīs atkāpšanās no amata dēļ atbilstoši uzteikuma termiņam būs pirms faktiskās amata atstāšanas dienas, kas būtu noteikta viņa darba līguma izbeigšanas gadījumā. Nodaļas vadītāja demisija tātad tika pieņemta dienesta interesēs. Minētajā vēstulē bija aprakstīti arī nosacījumi, ar kuriem nodaļas vadītājs veiks darbu uzteikuma termiņa laikā un kuriem viņš bija piekritis, proti, ka viņš strādās no mājām un veiks direktores norādītus pienākumus. Visbeidzot, šajā vēstulē nodaļas vadītājam tika atgādināts, ka uzteikuma termiņa laikā viņam būs jāievēro Civildienesta noteikumu 11. pantā paredzētie pienākumi.

111 No iepriekš minētajiem elementiem izriet, ka nodaļas vadītāja brīvprātīgā demisija ir sekas darbībām, kuras *ECDC* veica pēc administratīvās izmeklēšanas, kas tika uzsākta, atbildot uz pirmo lūgumu sniegt palīdzību. To apstiprina arī nodaļas vadītāja 2018. gada 15. maija demisijas vēstule, kurā viņa lēmums nav pamatots ar personīgiem iemesliem, bet gan ir atsauce uz "dienesta interesēm". Jānorāda arī, ka viņš demisionēja AD 12 pakāpē pusotru mēnesi pirms došanās pensijā un vairākus gadus pirms likumā noteiktā pensionēšanās vecuma sasniegšanas, tas ir, 2021. gada maija, kā rezultātā viņa demisija izraisīja viņa tiesību uz pensiju samazināšanos. Turklāt, ņemot vērā to, ka uzteikuma termiņā nodaļas vadītājs strādāja tieši ar direktori pēc viņas šajā ziņā pieņemtā lēmuma, viņš zaudēja vadības pabalstu, ko saņēma kā nodaļas vadītājs. Līdz ar to šī demisija viņam radīja konkrētas nelabvēlīgas ekonomiskās sekas. Visbeidzot, īpašie apstākļi, kādos nodaļas vadītājs veica darbu šajā laikposmā, ļāva izvairīties no tā, ka prasītājam būtu profesionāla saziņa ar viņu.

112 Protams, direktore būtu varējusi izlemt izbeigt nodaļas vadītāja darba līgumu tā vietā, lai pieņemtu viņa demisiju. Tomēr šī iespēja būtu aizkavējusi nodaļas vadītāja faktiskās amata atstāšanas dienu, jo būtu nepieciešams pienācīgi pamatots lēmums (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 11. septembris, L/Parlaments, T-317/10 P, EU:T:2013:413, 60. punkts un tajā minētā judikatūra). Turklāt šādu lēmumu par darba līguma izbeigšanu nodaļas vadītājs būtu varējis apstrīdēt.

113 Direktore būtu arī varējusi uzsākt disciplinārlietu pret nodaļas vadītāju. Tomēr, kā uzsver *ECDC*, šāda disciplinārlieta prasa noteiktu laiku. Turklāt nav tā, ka prasītāja ziņotie fakti noteikti būtu noveduši pie disciplinārsoda – atbrīvošanas no amata, kas ir visbargākais sods. Tāpat prasītājs neņem vērā apstākli, ka demisiju pavadīja pasākumi ar mērķi izvairīties no tā, ka nodaļas vadītājam būtu hierarhiskas attiecības ar prasītāju, un nodrošināt mierīgu gaisotni dienestā uzteikuma termiņa laikā. Proti, nodaļas vadītājs piekrita šajā termiņā strādāt no mājām un veikt pienākumus, kurus tam tieši uzticēja direktore. Turklāt apstāklis, ka nodaļas vadītājs pats iesniedza lūgumu sniegt palīdzību divas nedēļas pēc pirmā apstrīdētā lēmuma pieņemšanas, nepierāda – pretēji tam, ko apgalvo prasītājs –, ka tā vietā, ka direktore pieņēma viņa demisiju, būtu bijusi jāuzsāk disciplinārlieta. Nodaļas vadītājs būtu varējis iesniegt šo lūgumu arī gadījumā, ja būtu uzsākta disciplinārlieta.

114 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, nav pierādīta direktores pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā attiecībā uz apstākli, ka viņa pieņēma nodaļas vadītāja demisiju, nevis izbeidza viņa darba līgumu vai uzsāka disciplinārlietu pret viņu. Šajā ziņā ar pirmo apstrīdēto lēmumu tātad nav pārkāpts Civildienesta noteikumu 24. un 86. pants.

115 Turpretī, kā ir norādīts šī sprieduma 97. un 98. punktā, ar pirmo apstrīdēto lēmumu ir pārkāpts Civildienesta noteikumu 24. pants, jo *ECDC* pietiekami nekonstatēja faktus pēc izmeklēšanas ziņojuma, uz to pamatojoties, nepieņēma galīgu un nepārprotamu nostāju par psiholoģiskās vardarbības esamību Civildienesta noteikumu 12.a panta 3. punkta izpratnē un neinformēja prasītāju par darbībām, kas veiktas pēc viņa pirmā lūguma sniegt palīdzību, it īpaši, nedarīja tam zināmu direktores sākotnējo nodomu izbeigt nodaļas vadītāja darba līgumu, pirms viņš bija iesniedzis paziņojumu par demisiju, un apstākļus, kādos šī demisija tika pieņemta, tostarp pienākumu izpildes kārtību uzteikuma termiņa laikā.

116 Ņemot vērā iepriekš minēto, Civildienesta noteikumu 24. panta pārkāpuma dēļ attiecībā uz šī sprieduma 102. un 115. punktā minētajiem aspektiem ir daļēji jāapmierina lūguma atcelt pirmo apstrīdēto lēmumu, kas papildināts ar lēmumu par sūdzības noraidīšanu, trešais pamats.

2) Par pirmo pamatu, kas attiecas uz tiesību tikt uzklausītam pārkāpumu

117 Prasītājs apgalvo, ka pirms pirmā apstrīdētā lēmuma pieņemšanas viņu uzklausīja izmeklētājs, bet direktore neuzklausīja, tā pārkāpjot Pamattiesību hartas 41. panta 2. punkta a) apakšpunktu, kā tas interpretēts judikatūrā. Prasītājs norāda, ka viņš nav varējis izteikt savus apsvērumus ne par izmeklēšanas ziņojumā – kuram viņš nevarēja piekļūt pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas – ietvertajiem konstatējumiem, ne par citiem elementiem, ko direktore ņēmusi vērā. Prasītājs precizē, ka pirmais apstrīdētais lēmums ir viņam nelabvēlīgs un ka pirms tā pieņemšanas viņš netika informēts ne par tā saturu, ne par to dienestu interešu raksturu, ar kurām tika pamatots, ka *ECDC* pieņem nodaļas vadītāja demisiju tā vietā, lai uzsāktu disciplinārlietu.

118 *ECDC* atbild, ka personai, uz kuru attiecas izmeklēšana, un prasītājam nav vienādas tiesības izmeklēšanas norisē, ar ko esot pamatots apstāklis, ka pēdējam minētajam netika sniegta piekļuve izmeklēšanas ziņojumam. Tomēr prasītājam 2018. gada 12. septembrī esot sniegta iespēja daļēji iepazīties ar izmeklēšanas ziņojumu, ievērojot šajā ziņojumā minēto personu privāto dzīvi un neaizskaramību, ko ombuds esot apstiprinājis savā 2019. gada 6. jūnija lēmumā. Izmeklētājs turklāt esot uzklausījis prasītāju divas reizes. Turklāt, *ECDC* ieskatā, Pamattiesību hartas 41. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētās tiesības tikt uzklausītam ir garantētas tad, ja individuāls pasākums personu ietekmē nelabvēlīgi, bet tas tā nav šajā gadījumā. *ECDC* piebilst, ka katrā ziņā tad, ja prasītājs būtu ticis uzklausīts, rezultāts būtu bijis līdzīgs, jo *ECDC* apmierināja tā pirmo lūgumu sniegt palīdzību.

119 Atbildot uz šo pēdējo argumentu, prasītājs replikā atkārto savu apgalvojumu, ka ar pirmo apstrīdēto lēmumu netika apmierināts viņa pirmais lūgums sniegt palīdzību.

120 Jāatgādina, ka persona, kas iesniegusi lūgumu sniegt palīdzību apgalvotās psiholoģiskās vardarbības dēļ, pamatojoties uz Civildienesta noteikumu 12.a un 24. pantu, saskaņā ar labas pārvaldības principu var atsaukties uz tiesībām tikt uzklausītai par faktiem, kas uz viņu attiecas (skat. spriedumu, 2020. gada 4. jūnijs, EĀDD/*De Loecker*, C-187/19 P, EU:C:2020:444, 66. punkts un tajā minētā judikatūra).

121 Proti, Pamattiesību hartas 41. panta 2. punkta a) apakšpunktā ir noteikts, ka tiesības uz labu pārvaldību ietver tostarp ikvienas personas tiesības tikt uzklausītai, pirms attiecībā uz to tiek veikts individuāls pasākums, kas to nelabvēlīgi ietekmē.

122 Tiesības tikt uzklausītam garantē ikvienai personai iespēju administratīvajā procesā un pirms ikviena lēmuma pieņemšanas, kas var nelabvēlīgi ietekmēt tās intereses, lietderīgi un efektīvi izteikt savu viedokli (skat. spriedumu, 2020. gada 4. jūnijs, EĀDD/*De Loecker*, C-187/19 P, EU:C:2020:444, 68. punkts un tajā minētā judikatūra).

123 Tiesībām tikt uzklausītam ir divkāršs mērķis. Pirmkārt, tās palīdz pēc iespējas precīzāk un pareizāk veikt lietas izmeklēšanu un faktu konstatēšanu un, otrkārt, tās ļauj nodrošināt efektīvu ieinteresētās personas aizsardzību. Tiesību tikt uzklausītam mērķis it īpaši ir garantēt, lai ikviens lēmums, kam ir nelabvēlīga ietekme uz kādu personu, tiktu pieņemts, pilnībā pārzinot lietu, un tām it īpaši ir mērķis ļaut kompetentajai iestādei izlabot kļūdu vai ieinteresētajai personai sniegt informāciju par savu personisko situāciju, kas liecinātu par labu tam, lai lēmums tiktu pieņemts vai netiktu pieņemts, vai tam būtu kāds noteikts saturs (skat. spriedumu, 2020. gada 4. jūnijs, EĀDD/*De Loecker*, C-187/19 P, EU:C:2020:444, 69. punkts un tajā minētā judikatūra).

124 Lūguma sniegt palīdzību iesniedzēja, kurš apgalvo vardarbības faktu esamību, loma galvenokārt ir viņa laba sadarbība ar administratīvo izmeklēšanu, lai konstatētu faktus (skat. spriedumu, 2018. gada 13. decembris, CH/Parlaments, T-83/18, EU:T:2018:935, 71. punkts un tajā minētā judikatūra).

125 Ja, atbildot uz lūgumu sniegt palīdzību, administrācija nolemj, ka fakti, kas minēti lūguma sniegt palīdzību pamatojumam, nav pamatoti un ka līdz ar to minētā rīcība nav bijusi psiholoģiska vardarbība Civildienesta noteikumu 12.a panta izpratnē, šāds lēmums ir nelabvēlīgs lūguma sniegt palīdzību iesniedzējam un to nelabvēlīgi ietekmē Pamattiesību hartas 41. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē (skat. spriedumu, 2018. gada 13. decembris, CH/Parlaments, T-83/18, EU:T:2018:935, 78. punkts un tajā minētā judikatūra).

126 Gadījumā, ja tiek noraidīts lūgums sniegt palīdzību – tad, ja IPNDL ir nolēmusi pievienoties izmeklētāja, kam tā uztic veikt administratīvo izmeklēšanu, atzinumam un ja lēmumā par lūgumu sniegt palīdzību tā ņem vērā atzinumu, ko šis izmeklētājs tādējādi ir sniedzis –, minētais atzinums, kurš ir konsultatīvs un var būt izstrādāts nekonfidenciālā veidā, respektējot liecinieku anonimitāti, piemērojot lūguma sniegt palīdzību iesniedzēja tiesības tikt uzklausītam, principā ir jādara zināms pēdējam minētajam, un tā tas ir pat gadījumā, ja iekšējie noteikumi šādu nodošanu neparedz (šajā nozīmē un pēc analoģijas skat. spriedumu, 2018. gada 13. decembris, CH/Parlaments, T-83/18, EU:T:2018:935, 85. punkts).

127 Visbeidzot ir jāatgādina, ka, lai tiesību tikt uzklausītam pārkāpuma dēļ varētu atcelt lēmumu, vēl ir jāizvērtē, vai tad, ja šis pārkāpums netiktu pieļauts, procedūras iznākums varētu būt bijis citāds. Šī jautājuma izvērtēšana turklāt ir jāveic, ievērojot katras atbilstošās lietas īpašos faktiskos un tiesiskos apstākļus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 18. jūnijs, Komisija/RQ, C-831/18 P, EU:C:2020:481, 105. un 107. punkts un tajos minētā judikatūra).

128 Šajā lietā ar pirmo apstrīdēto lēmumu netika pabeigta direktores 2017. gada 28. septembrī uzsāktā administratīvā procedūra ar pamatojumu, ka pret prasītāju nav notikusi psiholoģiskā vardarbība Civildienesta noteikumu 12.a panta 3. punkta izpratnē. Proti, direktore atzina psiholoģiskas

vardarbības "elementu" pastāvēšanu no nodaļas vadītāja puses. Pirmais apstrīdētais lēmums līdz ar to nav lēmums noraidīt lūgumu sniegt palīdzību, kas būtu līdzīgs lēmumiem, kuri aplūkoti šī sprieduma 125. un 126. punktā minētajā judikatūrā.

129 Tomēr tas nemazina to, ka šis lēmums ir prasītājam nelabvēlīgs akts un akts, kas to nelabvēlīgi ietekmē, Pamattiesību hartas 41. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē.

130 Proti, pirmajā apstrīdētajā lēmumā nav pausta pilnīga piekrišana izmeklēšanas ziņojuma secinājumiem par prasītāja pirmo lūgumu sniegt palīdzību. Pirmām kārtām, direktore konstatē "noteiktu faktu kļūdu" esamību minētajā ziņojumā. Otrām kārtām, lai gan izmeklētājs bija konstatējis, ka prasītāja lūgums sniegt palīdzību ir pamatots, direktore konstatē vienīgi psiholoģiskas vardarbības "elementu" esamību. Tiesas sēdē *ECDC* precizēja, ka jēdziena "elementi" pievienošana ir skaidrojama ar šo faktu kļūdu – kuras, protams, gan neesot ļoti nozīmīgas, bet kuras tomēr esot jāņem vērā – esamību. Kā tika paskaidrots šī sprieduma 96. un 97. punktā, norādīto faktu kvalificēšana ar šādu formulējumu neizpilda Civildienesta noteikumu 24. pantā noteiktos pienākumus.

131 Direktore pārkāpa prasītāja tiesības tikt uzklausītam ar to, ka viņš nevarēja pirms pirmā apstrīdētā lēmuma pieņemšanas formulēt nostāju par "faktu kļūdām", kuras esot pieļautas izmeklēšanas ziņojumā, un par visiem pārējiem elementiem, kas lika direktorei pilnībā nepiekrist minētā ziņojuma secinājumiem.

132 Šādam pārkāpumam nepastāvot, procedūras rezultāts būtu varējis būt atšķirīgs. It īpaši prasītājs būtu varējis pārliecināt direktori, ka faktus ir iespējams vērtēt citādi, un tādējādi viņa, tāpat kā izmeklētājs, būtu varējusi pilnībā atzīt prasītāju par cietušo personu.

133 Turpretī atšķirībā no tā, ko apgalvo prasītājs, direktorei nebija pienākuma uzklausīt viņa apsvērumus par iemesliem, kuri saistīti ar dienesta interesēm un kuru rezultātā viņa pieņēma nodaļas vadītāja demisiju tā vietā, lai izbeigtu viņa līgumu vai uzsāktu disciplinārlietu. Proti, lēmumi, kas tika pieņemti attiecībā uz nodaļas vadītāju, netika pieņemti attiecībā uz prasītāju Pamattiesību hartas 41. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē.

134 No visa iepriekš minētā izriet, ka pirmais pamats, kas attiecas uz tiesību tikt uzklausītam pārkāpumu, ir daļēji jāapmierina.

3) Par otro pamatu, kas attiecas uz pienākuma norādīt pamatojumu, pārkāpumu

135 Prasītājs apgalvo, ka izmeklēšanas ziņojuma – tā pilnajā versijā vai nekonfidenciālajā versijā – nepaziņošana esot pienākuma norādīt pirmā apstrīdētā lēmuma pamatojumu pārkāpums, jo šis lēmums ir balstīts uz šo ziņojumu. Prasītājs apgalvo, ka tam nav zināmas personas, kuras izmeklētājs iztaujāja, un izmeklēšanas ziņojuma faktu kļūdas, kas minētas pirmajā apstrīdētajā lēmumā. Šajā lēmumā ietvertais konstatējums, saskaņā ar kuru "nodaļas vadītāja pārvaldības metode darbiniekiem radīja nevajadzīgu spriedzi un satraukumu", neizpildot pienākumu norādīt pamatojumu. Minētais lēmums arī neļaujot saprast iemeslus, kuru dēļ *ECDC* pieņēma nodaļas vadītāja demisiju, saglabājot visas viņa finansiālās tiesības desmit mēnešus ilgā uzteikuma termiņa laikā un pēc šī termiņa tā vietā, lai to noraidītu un uzsāktu pret viņu disciplinārlietu.

136 *ECDC* uzsver, ka Civildienesta noteikumu 25. panta otrajā daļā ir noteikts vienīgi pienākums pamatot nelabvēlīgus lēmumus, un tas neattiecas uz šo gadījumu, jo pirmais lūgums sniegt palīdzību esot ticis apmierināts. Katrā ziņā prasītājs ar apstrīdēto lēmumu esot bijis pienācīgi

informēts par iemesliem, kuru dēļ *ECDC* šo lēmumu pieņēma. Turklāt, it īpaši nolūkā aizsargāt liecinieku konfidencialitāti, neesot bijis iespējams nodot izmeklēšanas ziņojumu tā esošajā stāvoklī, jo vairāk tādēļ, ka prasītājs nebija izmeklēšanas priekšmets. To esot apstiprinājis arī ombuds savā 2019. gada 6. jūnija lēmumā. Visbeidzot, prasītājam jau esot bijis zināms to cilvēku saraksts, kuri tika uzklausīti.

137 Kā izriet no šī sprieduma 76. punkta, pirmais apstrīdētais lēmums ir nelabvēlīgs akts. Līdz ar to tam ir jābūt juridiski pietiekami pamatotam atbilstoši Civildienesta noteikumu 25. panta otrajai daļai, kurā ir tikai atkārtots LESD 296. pantā nostiprinātais vispārīgais pienākums.

138 Pienākuma pamatot nelabvēlīgu lēmumu mērķis ir sniegt ieinteresētajai personai pietiekamas norādes, lai varētu noskaidrot, vai lēmums ir pamatots vai arī tajā ir pieļauta kļūda, kas ļauj apstrīdēt tā tiesiskumu, un lai sniegtu Savienības tiesai iespēju veikt pārbaudi par apstrīdētā lēmuma tiesiskumu. Pienākuma norādīt pamatojumu apjoms katrā gadījumā ir jānovērtē, ne tikai ņemot vērā apstrīdēto lēmumu, bet arī saistībā ar konkrētiem minēto lietu raksturojošiem apstākļiem (skat. spriedumu, 2007. gada 25. oktobris, *Lo Giudice*/Komisija, T-154/05, EU:T:2007:322, 160. un 161. punkts un tajos minētā judikatūra).

139 Lai gan judikatūra pieļauj pamatojumu ar atsauci uz tādu ziņojumu vai atzinumu, kas pats ir pamatots, tomēr šādam ziņojumam vai atzinumam ir jābūt faktiski paziņotam ieinteresētajai personai kopā ar nelabvēlīgo lēmumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 11. jūlijs, *Tzirani* /Komisija, F-46/11, EU:F:2013:115, 152. punkts un tajā minētā judikatūra).

140 Administrācija var izlabot pamatojuma nepietiekamību, bet ne pilnīgu trūkumu, sniedzot adekvātu pamatojumu atbildes uz sūdzību stadijā un pat papildu precizējumus tiesvedības laikā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2010. gada 2. marts, *Doktor*/Padome, T-248/08 P, EU:T:2010:57, 93. punkts un tajā minētā judikatūra).

141 Tomēr īpašajā [tādas] izmeklēšanas kontekstā, kas uzsākta pēc lūguma sniegt palīdzību atbilstoši Civildienesta noteikumu 24. pantam un ar ko tiek noskaidrots faktu patiesums par vardarbības esamību, par kuras upuri sevi uzskata darbinieks, ir jāņem vērā ikvienas iestādes pienākums, reaģējot uz tik nopietnu situāciju, atbildēt šādu lūgumu iesniegušajam ierēdnim ar attiecīgā gadījuma apstākļos vajadzīgo ātrumu un rūpību. Tātad šādā kontekstā Civildienesta noteikumu 25. panta otrajā daļā paredzētais pienākums norādīt pamatojumu ir jāinterpretē šauri, un tāpēc šīs normas prasībām neatbilst tāds lēmums, kurā šajā kontekstā ir norādīts tikai pamatojuma sākums, tādējādi liekot ieinteresētajai personai iesniegt sūdzību, lai saņemtu sev nelabvēlīgā lēmuma pamatojumu atbilstoši minētās normas prasībām (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 11. jūlijs, *Tzirani*/Komisija, F-46/11, EU:F:2013:115, 164. un 165. punkts un tajos minētā judikatūra).

142 Tomēr šis konstatējums nedrīkstētu nedz liegt iestādēm iespēju lēmumā par sūdzības noraidīšanu sniegt precizējumus administrācijas norādītajam pamatojumam, nedz Civildienesta tiesai ņemt vērā šos precizējumus, izvērtējot pamatus, ar kuriem tiek apstrīdēts lēmuma tiesiskums (skat. spriedumu, 2013. gada 11. jūlijs, *Tzirani*/Komisija, F-46/11, EU:F:2013:115, 167. punkts un tajā minētā judikatūra).

143 Attiecībā uz pirmā apstrīdētā lēmuma pamatojumu ir jānorāda, ka šajā lēmumā nav skaidri skatīta neviena no prasītāja pirmajā lūgumā sniegt palīdzību minētajām situācijām, bet tajā ir atsauces vienīgi uz faktiskajiem elementiem, kas aprakstīti izmeklēšanas ziņojumā, kuram tajā brīdī prasītājam nebija piekļuves, un uz "informāciju, kas [bija] direktores rīcībā", to sīkāk neizklāstot.

Minētajā lēmumā ir arī minēta "faktu kļūdu" esamība izmeklēšanas ziņojumā, tās neaprakstot, un "jautājumi" vai "grūtības", saistībā ar kuriem nodaļas vadītājam "vajadzēja rīkoties", arī tos sīkāk neizklāstot. Visbeidzot direktore piemin, nesniedzot precizējumus, ka viņa plānoja "atbilstošus pasākumus", kuri netika veikti sakarā ar nodaļas vadītāja atkāpšanos no amata. Lēmumā par sūdzības noraidīšanu direktore nesniedza nekādu papildu pamatojumu par šiem aspektiem.

144 No tā izriet, ka pirmais apstrīdētais lēmums, kas papildināts ar lēmumu par sūdzības noraidīšanu, nav pamatots attiecībā uz dažiem būtiskiem aspektiem, kuri minēti šī sprieduma 143. punktā, un tādējādi prasītājam nebija iespējams apstrīdēt šo aspektu pamatotību.

145 Šajos apstākļos otrais pamats ir jāapmierina, un ar precizējumiem, kurus *ECDC* varēja sniegt Vispārējā tiesā, nevar izlabot šo pamatojuma trūkumu.

d) Secinājumi par lūgumu atcelt pirmo apstrīdēto lēmumu

146 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, ir jāuzskata, ka pirmais apstrīdētais lēmums, kas papildināts ar lēmumu par sūdzības noraidīšanu, tika pieņemts, pārkāpjot Civildienesta noteikumu 24. pantu, prasītāja tiesības tikt uzklausītam un pienākumu norādīt pamatojumu.

2. Par lūgumu atcelt otro apstrīdēto lēmumu

147 Ar otro apstrīdēto lēmumu *ECDC* noraidīja strīdīgo pieteikumu par piekļuvi, kura nolūks bija saņemt izmeklēšanas ziņojumu, kā arī visus dokumentus, uz ko pamatojoties direktore bija pieņēmusi pirmo apstrīdēto lēmumu, tostarp dokumentus, uz kuriem pamatojoties viņa bija uzskatījusi, ka izmeklēšanas ziņojumā ir "dažas faktu kļūdas" (skat. šī sprieduma 29. punktu).

148 Savā 2018. gada 30. maija pieteikumā prasītājs norādīja, ka, tā kā pirmais apstrīdētais lēmums bija viņam nelabvēlīgs, viņam bija jābūt piekļuvei šiem dokumentiem saskaņā ar Pamattiesību hartas 41. pantu, jo vairāk tādēļ, ka 2018. gada 10. aprīlī viņam bija jāiesniedz otrais lūgums sniegt palīdzību pēc nodaļas vadītāja rīcības, kura esot notikusi izmeklēšanas ziņojuma sagatavošanas laikā un pēc tam.

149 Otrajā apstrīdētajā lēmumā direktore konstatēja, ka pirmais apstrīdētais lēmums nevarēja ietekmēt prasītāja intereses, jo pirmais lūgums sniegt palīdzību netika noraidīts kā nepamatots. Turklāt arī ar otro lūgumu sniegt palīdzību nevarēja attaisnot piekļuvi izmeklēšanas ziņojumam, jo vēl nekāds lēmums attiecībā uz šo lūgumu nebija pieņemts. Direktore arī norādīja, ka prasītājam bija iespēja darīt zināmu savu nostāju izmeklēšanas laikā. Visbeidzot, viņa būtībā atgādināja, ka saskaņā ar judikatūru par tiesību uz aizstāvību apjomu tādas personas situāciju, kura ir iesniegusi lūgumu sniegt palīdzību sakarā ar psiholoģisku vardarbību, nevar salīdzināt ar tādas personas situāciju, uz kuru attiecas šis lūgums, un ka procesuālās tiesības, kas jāatzīst attiecībā uz šo pēdējo personu, atšķiras no tām, ierobežotākajām, tiesībām, kuras saistībā ar administratīvo procedūru ir lūguma sniegt palīdzību iesniedzējam. Šajā ziņā direktore uzsvēra, ka tiesības piekļūt lietas materiāliem, kuras ir pamatotas ar Pamattiesību hartu, ir tikušas atteiktas pat sūdzību iesniedzējiem tajos gadījumos, kuros kompetentā iestāde secināja vardarbības neesamību.

150 Lēmumā par sūdzības noraidīšanu direktore piebilda, ka prasītājs varēja iepazīties ar 2018. gada 12. septembra izmeklēšanas ziņojuma nekonfidenciālu versiju un ka viņam bija piekļuve saviem personas datiem, kuri ietverti šajā ziņojumā, atbilstoši Regulas Nr. 45/2001 13. pantam. Direktore

precizēja, ka pilnīga piekļuve minētajam ziņojumam prasītājam nebija piešķirta sakarā ar sarunu ar lieciniekiem un pašu nodaļas vadītāju konfidencialitātes aizsardzību, problēmas sensitīvo raksturu un nepieciešamību aizsargāt *ECDC* spēju veikt izmeklēšanas.

151 Prasītājs izvirza vienu vienīgu pamatu pret otro apstrīdēto lēmumu, kas papildināts ar lēmumu par sūdzības noraidīšanu. Šis pamats ir par Pamattiesību hartas 41. panta 2. punkta b) apakšpunkta pārkāpumu. Tiesas sēdē prasītājs bez pamatojuma atteicās no otrā iebilduma, ko tas bija minējis prasības pieteikumā un kas attiecās uz Regulas Nr. 45/2001 13. panta pārkāpumu.

152 Sava vienīgā pamata atbalstam prasītājs norāda, ka pretēji tam, kas ir apgalvots otrajā apstrīdētajā lēmumā, pirmais apstrīdētais lēmums esot viņam nelabvēlīgs akts, un tas vēl vairāk pamato to, ka viņam vajadzēja būt pilnīgai piekļuvei izmeklēšanas ziņojumam. Turklāt vairs neesot bijis iespējams piemērot Pamattiesību hartas 41. panta 2. punkta b) apakšpunktā un Regulas Nr. 45/2001 20. pantā paredzētos izņēmumus, jo izmeklēšana bija pabeigta. Prasītājs turklāt uzsver, ka daži liecinieki bija piekrituši tam, lai viņam būtu piekļuve to uzklausīšanas protokolam, un tādējādi arī Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzētais izņēmums neesot bijis piemērojams. Turklāt neesot pierādīts konkrēts un faktisks aizsargāto interešu aizskārums. Šajos apstākļos ļoti ierobežotā piekļuve izmeklēšanas ziņojumam, kura prasītājam bija sniegta uz vietas 2018. gada 12. septembrī, viņaprāt, nav pielīdzināma parastajai piekļuvei atbilstoši Pamattiesību hartas 41. pantam. Visbeidzot prasītājs precizē, ka viņš nepiekrīt ombuda 2019. gada 6. jūnija lēmuma secinājumiem, it īpaši attiecībā uz analīzi par personas datu aizsardzību. Tiesas sēdē prasītājs piebilda, ka liecības bija anonimizētas jau tajā izmeklēšanas ziņojuma versijā, kura bija iesniegta direktorei.

153 *ECDC* atbild, ka, ņemot vērā to, ka pirmais apstrīdētais lēmums nebija nelabvēlīgs, iemesli, ar kuriem ir pamatots otrais apstrīdētais lēmums, joprojām ir spēkā. Tas uzsver, ka Pamattiesību hartas 41. panta 2. punkta b) apakšpunktā ir noteikta prasība ievērot konfidencialitātes likumīgās intereses. Ar Regulas Nr. 45/2001 20. pantu un Pamattiesību hartas 8. pantu esot noteikti likumīgi ierobežojumi, kas regulē prasītāja procesuālās tiesības šajā ziņā. Turklāt tas, ka izmeklēšana ir pabeigta, nemainot ne liecinieku, ne nodaļas vadītāja intereses. Šis pēdējais minētais turklāt esot iesniedzis konkrētus elementus, saskaņā ar kuriem izmeklēšanas ziņojumā ietverto datu atklāšana varētu aizskart viņa tiesības. Turklāt *ECDC* apgalvo, ka prasītājam bija iespēja iepazīties ar minētā ziņojuma nekonfidenciālu versiju 2018. gada 12. septembrī. Ombuds esot apstiprinājis, ka *ECDC* ir pareizi un pietiekami pamatojis atteikumu piešķirt pilnīgu piekļuvi šim ziņojumam. Visbeidzot, attiecībā uz liecību anonimizāciju izmeklēšanas ziņojumā, kas tika iesniegts direktorei, *ECDC* uzsver, ka tā nav pietiekama, jo, ņemot vērā *ECDC* lielumu un liecību apjomu, lasot ziņojumu, esot viegli identificēt lieciniekus.

154 Iesākumā ir jāuzsver, ka ombuda 2019. gada 6. jūnija lēmums attiecas nevis uz otro apstrīdēto lēmumu, bet gan uz 2018. gada 20. jūnija otro vēstuli, kas minēta šī sprieduma 32. punktā. Šī vēstule tika nosūtīta prasītājam, atbildot uz iepriekšēju pieteikumu par piekļuvi izmeklēšanas ziņojumam, ciktāl šis pieteikums bija pamatots ar Regulu Nr. 1049/2001 un Regulu Nr. 45/2001. Ombuds līdz ar to pārbaudīja, vai, ņemot vērā šīs regulas, *ECDC* ir pareizi un pietiekami pamatojis savu lēmumu atteikt pilnīgu publisku piekļuvi izmeklēšanas ziņojumam, lai respektētu attiecīgo personu privāto dzīvi un neaizskaramību. Ombuds līdz ar to nepārbaudīja, vai ar šīm interesēm var pamatot to, ka prasītājam tika piešķirta vien ierobežota piekļuve izmeklēšanas ziņojumam saistībā ar viņa tiesībām uz piekļuvi lietas materiāliem, kas garantētas ar Pamattiesību hartas 41. panta 2. punkta b) apakšpunktu.

155 Tiesības uz labu pārvaldību ir nostiprinātas Pamattiesību hartas 41. pantā, un tās ir vienas no Savienības tiesību sistēmā sniegtajām garantijām administratīvajos procesos (skat. spriedumu, 2018. gada 19. septembris, *Selimovic*/Parlaments, T-61/17, nav publicēts, EU:T:2018:565, 67. punkts un tajā minētā judikatūra). Minētās hartas 41. panta 2. punkta b) apakšpunktā ir nostiprinātas ikvienas personas tiesības piekļūt materiāliem, kas uz to attiecas, ievērojot konfidencialitātes, kā arī profesionālā noslēpuma un komercnoslēpuma likumīgas aizsardzības apsvērumus. Šīs tiesības uz piekļuvi lietas materiāliem nosaka, ka attiecīgajai iestādei ir jādod attiecīgajai personai iespēja iepazīties ar visiem dokumentiem, kas ietverti izmeklēšanas lietas materiālos un kas var būt nozīmīgi tās aizstāvībai (skat. spriedumu, 2018. gada 19. septembris, *Selimovic*/Parlaments, T-61/17, nav publicēts, EU:T:2018:565, 78. punkts un tajā minētā judikatūra).

156 Kā tika konstatēts šī sprieduma 129. punktā, pirmais apstrīdētais lēmums ir prasītājam nelabvēlīgs akts, pretēji tam, ko apgalvo *ECDC*. Līdz ar to ir jāpārbauda, vai pārējie iemesli, ko direktore izvirzīja otrajā apstrīdētajā lēmumā, kura pamatojums tika papildināts ar lēmumu par sūdzības noraidīšanu, pamato to, ka tika noraidīta piekļuve – pilnīga vai daļēja – dokumentiem, attiecībā uz kuriem tā tika prasīta.

157 Atbildot uz Vispārējās tiesas procesa organizatorisko pasākumu, *ECDC* iesniedza izmeklēšanas ziņojuma nekonfidenciālo versiju, ar kuru prasītājs varēja uz vietas iepazīties 2018. gada 12. septembrī.

158 Pēc pierādījumu savākšanas pasākuma *ECDC* iesniedza arī izmeklēšanas ziņojuma konfidenciālo versiju, kuram piekļuve bija liegta ar otro apstrīdēto lēmumu, kā arī pārējos dokumentus, ko direktore bija ņēmusi vērā, pieņemot pirmo apstrīdēto lēmumu. Šie dokumenti ir, pirmkārt, prasītāja pirmais lūgums sniegt palīdzību, otrkārt, papildu informācijas veidlapa, ko prasītājs bija nosūtījis 2017. gada 14. jūlijā, treškārt, 2018. gada 17. janvāra elektroniskā pasta vēstule, ko nodaļas vadītājs bija nosūtījis direktorei un kurā viņš tai tika izklāstījis savus komentārus par viņam paziņoto izmeklēšanas ziņojuma projektu, ceturtkārt, 2018. gada 27. jūlija elektroniskā pasta vēstule, ko izmeklētājs tika nosūtījis direktorei par faktu kļūdām, kas esot ietvertas izmeklēšanas ziņojumā, kā arī, piektkārt, direktores 2018. gada 3. augusta atbilde uz šo elektroniskā pasta vēstuli.

159 Attiecībā uz izmeklēšanas ziņojumu – no iepazīšanās ar *ECDC* Vispārējai tiesai iesniegtajiem dokumentiem izriet, ka šis ziņojums ir izstrādāts, ievērojot *ECDC* iekšējo īstenošanas noteikumu Nr. 29 par administratīvo izmeklēšanu un disciplinārlietām 4. panta 8. punktu. Saskaņā ar šo normu "ziņojumā ir izklāstīti aplūkojamie fakti un apstākļi; tajā ir konstatēts, vai ir ievēroti situācijai piemērojamie noteikumi un procedūras, un ir noteikta jebkāda individuālā atbildība, ņemot vērā atbildību pastiprinošos vai mīkstinošos apstākļus". Minētajā normā ir arī paredzēts, ka "ziņojumam ir jāpievieno visu attiecīgo dokumentu un sarunu protokolu kopijas". Atbilstoši šīm norādēm ziņojuma struktūru veidoja septiņas nenumurētas sadaļas.

160 Atbildot uz Vispārējās tiesas uzdotu jautājumu tiesas sēdē, *ECDC* precizēja, ka personas dati, kas ietverti izmeklēšanas ziņojumā un kas tika paziņoti prasītājam 2018. gada 20. jūnija vēstulē, pamatojoties uz Regulas Nr. 45/2001 13. pantu (skat. šī sprieduma 32. punktu), ir vienīgi iebildumi, ko prasītājs pats bija formulējis savā pirmajā lūgumā sniegt palīdzību.

161 No *ECDC* iesniegtās izmeklēšanas ziņojuma nekonfidenciālās versijas un no *ECDC* sniegtajiem precizējumiem izriet, ka prasītājam bija piekļuve vienīgi šī ziņojuma daļām, kurās atgādināti viņa paša iebildumi, un daļām, kurās ietverti vispārīgi apsvērumi par piemērojamajām juridiskajām

normām un veidu, kā tikusi veikta izmeklēšana. Turpretī būtiskākais minētajā ziņojumā bija pilnībā aizklāts. It īpaši, prasītājam nav bijusi piekļuve ziņojuma pēdējām trim sadaļām, kas ietvēra, vispirms, prasītāja un vēl kāda *ECDC* darbinieka iesniegtajos lūgumos sniegt palīdzību norādīto faktu aprakstu, ņemot vērā arī apkopotās liecības, tostarp nodaļas vadītāja paziņojumus (piektā sadaļa), tālāk – izmeklētāja individuālos secinājumus par katru lūgumu sniegt palīdzību (sestā sadaļa) un, visbeidzot, viņa vispārīgos secinājumus par izmeklēšanu (septītā sadaļa).

162 Taču ir nospriests, ka ir nepieciešams izsniegt administratīvās izmeklēšanas noslēgumā sagatavoto ziņojumu kopiju – vajadzības gadījumā nekonfidenciālā versijā –, ņemot vērā labas pārvaldības principu, kas garantēts Pamattiesību hartas 41. pantā, un pienākumu sniegt palīdzību, kas nozīmē, ka kompetentā iestāde ieinteresētās personas informē par viņu lūguma sniegt palīdzību iznākumu, vēl jo vairāk tādā gadījumā kā šajā lietā, kad ziņojumā ir atzīts, ka pastāv psiholoģiska vardarbība (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 3. oktobris, *DQ* u.c./Parlaments, T-730/18, EU:T:2019:725, 109. punkts).

163 Tomēr, kā uzsver *ECDC*, tiesības uz piekļuvi lietas materiāliem nav absolūtas. Pamattiesību hartas 41. panta 2. punkta b) apakšpunktā šīs tiesības ir garantētas ar diviem nosacījumiem. Pirmām kārtām, personai ir piekļuves tiesības vienīgi "materiāliem, kas uz to attiecas". Otrām kārtām, šī piekļuve ir jānodrošina, ievērojot "konfidencialitātes, kā arī profesionālā noslēpuma un komercnoslēpuma likumīgas aizsardzības apsvērumus".

164 Šajā gadījumā, ņemot vērā pirmā nosacījuma ietekmi, ir jākonstatē, ka izmeklēšanas ziņojums attiecas ne tikai uz prasītāja pirmo lūgumu sniegt palīdzību, bet arī uz citas personas lūgumu sniegt palīdzību. Turklāt sava ziņojuma sestajā un septītajā sadaļā izmeklētājs ir atsaucies arī uz citu *ECDC* darbinieku personisko situāciju saistībā ar [atbildību] "pastiprinošiem apstākļiem".

165 Tiesas sēdē atbildot uz jautājumu par šo aspektu, prasītājs neizslēdza, ka viņš varētu būt tiesīgs piekļūt izmeklēšanas ziņojuma daļām, kuras attiecas uz trešo personu situāciju. Tomēr tiesības piekļūt lietas materiāliem, pamatojoties uz Pamattiesību hartas 41. panta 2. punkta b) apakšpunktu, uz kurām viņš atsaucas, garantē piekļuvi tikai lietas materiāliem, kas attiecas uz viņu pašu.

166 Attiecībā uz otro šī sprieduma 163. punktā minēto nosacījumu par konfidencialitātes leģitīmo interešu aizsardzību, kas arī ir garantēta ar Pamattiesību hartas 41. panta 2. punkta b) apakšpunktu, ir nospriests, ka saistībā ar sūdzību par psiholoģisku vardarbību, izņemot īpašus gadījumus, ir jānodrošina savākto liecību konfidencialitāte, tajā skaitā pirmstiesas procedūrā, jo iespējamība, ka šī konfidencialitāte eventuāli tiek noņemta tiesvedības laikā, var kavēt tādas izmeklēšanas neitrālu un objektīvu norisi, kas gūst labumu no sadarbības, bet vienlaikus nerada uzrunātajiem personāla locekļiem liecinieka statusu (skat. spriedumu, 2018. gada 19. septembris, *Selimovic*/Parlaments, T-61/17, nav publicēts, EU:T:2018:565, 79. punkts un tajā minētā judikatūra).

167 Tomēr šajā gadījumā *ECDC* aizklāja ne tikai izmeklēšanas ziņojuma daļas, kas attiecās uz liecībām, bet arī visu izmeklētāja analīzes saturu, tostarp viņa secinājumus par prasītāja pirmo lūgumu sniegt palīdzību, un to nevar attaisnot ar liecinieku konfidencialitātes un pareizas izmeklēšanas norises leģitīmo interešu aizsardzību.

168 Turklāt izmeklētājs jau bija veicis pasākumus, lai nodrošinātu liecinieku anonimitāti izmeklēšanas ziņojumā. Konkrēti, viņš personām, kuras bija piekritušas tikt uzklausītas, vienmēr bija devis iespēju parakstīt vai neparakstīt sarunas protokolu. Attiecībā uz personām, kuras izvēlējās to

neparakstīt, no tām iegūtā informācija tika izmantota ziņojumā tā, lai nebūtu iespējams šīs personas identificēt. Attiecībā uz personām, kuras piekrita parakstīt minēto protokolu, viņu uzvārds, kas pievienots viņu liecībai izmeklēšanas ziņojumā, tika aizstāts ar kodu. Pat gadījumā, ja – kā apgalvo *ECDC* – sakarā ar tā lielumu minētā anonimizēšanas metode netiktu uzskatīta par pietiekamu, lai aizsargātu šo personu identitāti, būtu iespējams apsvērt iespēju publiskot liecību būtību kopsavilkuma formā vai arī noteiktu liecību satura daļu aizklāšanu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 25. jūnijs, HF/Parlaments, C-570/18 P, EU:C:2020:490, 66. punkts un tajā minētā judikatūra). Tomēr *ECDC* neapsvēra nevienu no šīm metodēm.

169 Attiecībā uz pārējiem šī sprieduma 158. punktā minētajiem dokumentiem, kuriem piekļuve arī tika liegta ar otro apstrīdēto lēmumu, ir jānorāda, ka pirmo lūgumu sniegt palīdzību sagatavoja un papildu informācijas veidlapu aizpildīja pats prasītājs. Attiecībā uz elektroniskā pasta vēstuli, kuru nodaļas vadītājs 2018. gada 17. janvārī nosūtīja direktorei, viņai būtu vajadzējis nodot prasītājam šīs elektroniskā pasta vēstules nekonfidenciālās daļas, kas attiecās uz viņa pirmajā lūgumā sniegt palīdzību norādītājiem faktiem, ievērojot liecinieku konfidencialitāti. Visbeidzot, attiecībā uz elektroniskā pasta vēstuļu apmaiņu starp direktori un izmeklētāju, ir jākonstatē, ka tā notika laikā no 2018. gada 27. jūlija līdz 3. augustam, tātad pēc pirmā apstrīdētā lēmuma pieņemšanas, un tādējādi neietilpst strīdīgā pieteikuma par piekļuvi jomā.

170 No iepriekš minētā izriet, ka prasītāja vienīgais izvirzītais pamats ir daļēji pamatots.

171 Līdz ar to ir jāatceļ otrais apstrīdētais lēmums, kas papildināts ar lēmumu par sūdzības noraidīšanu, ciktāl ar to prasītājam tika atteikta piekļuve izmeklēšanas ziņojuma un nodaļas vadītāja 2018. gada 17. janvāra elektroniskā pasta vēstules nekonfidenciālajām daļām, kas uz to attiecās (skat. šī sprieduma 164. un 169. punktu).

C. Par prasījumiem par kaitējuma atlīdzību

172 Prasītājs lūdz Vispārējo tiesu piespriest *ECDC* samaksāt atlīdzību, kas *ex æquo et bono* aplēsta 40 000 EUR apmērā, par prasītājam, iespējams, nodarīto morālo kaitējumu.

173 Sava lūguma atbalstam prasītājs norāda – apstāklis, ka *ECDC* pilnīgi neatzina viņa kā cietušās personas statusu un disciplināri nesodīja nodaļas vadītāju, esot radījis viņam morālo kaitējumu.

174 Šajā ziņā prasītājs uzsver, ka piecu gadu laikā bez pārtraukuma viņš bija pakļauts ļoti lielai spriedzei, kas radīja nopietnas veselības problēmas, kuras izpaudās kā satraukums, asinsspiediena problēmas un pašpaļāvības mazināšanās. Tas, ka *ECDC* saistībā ar pirmo apstrīdēto lēmumu nolēma nenoteikt disciplinārsodu nodaļas vadītājam un ka direktore neveica nekādus aizsardzības pasākumus pēc viņa pirmā lūguma sniegt palīdzību, esot vairojis prasītāja sajūtu, ka nodaļas vadītājs var rīkoties nesodīti.

175 Kaitējumu vēl vairāk esot pastiprinājis tas, ka direktore ar visiem līdzekļiem esot centusies nesniegt viņam piekļuvi galvenajiem elementiem un dokumentiem, uz kuriem tā balstījās, pirmajā apstrīdētajā lēmumā lemjot par prasītāja pirmo lūgumu sniegt palīdzību. Taču esot nepieciešama pārredzamība un skaidrība, lai censtos atgūt paļāvību uz to, ka darba devējs patiešām nepieļauj Civildienesta noteikumos garantēto tiesību pārkāpumus pat tad, ja šie pārkāpumi var tikt attiecināti uz vadības pārstāvi.

176 Četri gadi, kas bija pagājuši no nodaļas vadītāja rīcības sākuma pret prasītāju līdz pirmā lūguma sniegt palīdzību iesniegšanai, esot saprātīgs termiņš, ņemot vērā laikposmu, kas vajadzīgs, lai varētu apzināties situāciju, prasītāja nogurumu, kā arī viņa darba līguma atjaunošanas termiņu 2014. gadā. Prasītājs piebilst, ka viņš jau katrā ziņā bija personīgi un ar personāla komitejas starpniecību brīdinājis administrāciju par nodaļas vadītāja rīcību. Gadiem ilgi viņš bez pārtraukuma esot lūdzis palīdzību, tā arī netiekot patiesi uzklausīts un vēl mazāk – saprasts.

177 *ECDC* norāda, ka kopš prasītāja pirmā lūguma sniegt palīdzību iesniegšanas tas ir ievērojis rūpības pienākumu un labas pārvaldības principu, uzsākot administratīvo izmeklēšanu pēc *OLAF* atļaujas saņemšanas, veicot aizsardzības pasākumus, atzīstot vardarbības esamību un pieņemot nodaļas vadītāja demisiju dienesta interesēs. Par ļoti lielo stresu un satraukumu prasītājs esot ziņojis tikai 2018. gada 2. jūlijā savā sūdzībā. *ECDC* apgalvo, ka tad, ja būtu agrāk zinājis par to, ka prasītājs uzskata, ka cieš no vardarbības, tas būtu veicis atbilstošus pasākumus, kā tas arī darīja uzreiz pēc pirmā lūguma sniegt palīdzību iesniegšanas. Attiecībā uz datumu, kurā tika iesniegts šis lūgums sniegt palīdzību, *ECDC* norāda, ka tas nav apgalvojis, ka šim lūgumam būtu iestājies noilgums.

178 Savukārt par kaitējuma pastāvēšanu *ECDC* iebilst, ka nav ticis sniegts neviens pierādījums, jo prasības pieteikumam pievienotajai medicīniskajai izziņai, tā ieskatā, esot vien ļoti maza informatīva nozīme.

179 Visbeidzot, arī cēloņsakarība starp iespējamo pārkāpumu un morālo kaitējumu neesot pierādīta.

180 Iesākumā ir jāprecizē prasītāja prasības par kaitējuma atlīdzību apjoms.

181 Proti, kā ir norādīts šī sprieduma 36. punktā, prasītājs, kā arī citi *ECDC* darbinieki 2018. gada 11. oktobrī iesniedza vēl vienu prasību par kaitējuma atlīdzību, pamatojoties uz Civildienesta noteikumu 90. panta 1. punktu. Šajā kopīgajā prasībā prasītājs lūdza izmaksāt summu 356 400 EUR apmērā par materiālo un morālo kaitējumu, kas tam, iespējams, nodarīts laikā no 2012. līdz 2018. gadam, proti, laikposmā, kurā *ECDC* neesot nodrošinājis atbilstošu darba vidi un esot kavējies reaģēt uz nodaļas vadītāja rīcību. Direktore šo prasību noraidīja, un vēlāk par to tika iesniegta sūdzība un prasība Vispārējā tiesā, kas reģistrēta ar numuru T-864/19. Tiesas sēdē prasītājs precizēja, ka prasība par kaitējuma atlīdzību šajā lietā ir atšķirīga no prasības par kaitējuma atlīdzību lietā T-864/19. Tātad nav jālemj par kaitējumu, ko prasītājs ir norādījis pēdējā minētajā lietā.

182 No prasības pieteikuma izriet, ka šajā lietā prasītāja minētais morālais kaitējums izriet no pirmā un otrā apstrīdētā lēmuma. Konkrēti, prasītājs apgalvo, ka ar pirmo apstrīdēto lēmumu tika pabeigta izmeklēšana, pilnīgi neatzīstot viņa kā cietušās personas statusu un nenosakot nodaļas vadītājam disciplinārsodu viņa demisijas dēļ. Šo kaitējumu esot pastiprinājis tas, ka ar otro apstrīdēto lēmumu prasītājam tika atteikta piekļuve izmeklēšanas ziņojumam.

183 Līdz ar to prasītājs lūdz atlīdzināt morālo kaitējumu, kas izrietot no pārkāpumiem, kuri norādīti trešajā pamatā, kas izvirzīts lūguma atcelt pirmo apstrīdēto lēmumu atbalstam, un vienīgajā pamatā, kas izvirzīts attiecībā uz otro apstrīdēto lēmumu.

184 Kā izriet no šī sprieduma 116. un 170. punkta, šie pamati tika daļēji apmierināti. Tika konstatēts, ka, pirmām kārtām, *ECDC* pilnīgi nav pierādījis faktus pēc izmeklēšanas ziņojuma un nav informējis prasītāju par darbībām, kas veiktas pēc viņa pirmā lūguma sniegt palīdzību, tā pārkāpjot Civildienesta noteikumu 24. pantu. Otrām kārtām, prasītājam piešķirtā ierobežotā piekļuve izmeklēšanas ziņojumam neatbilda Pamattiesību hartas 41. panta 2. punkta b) apakšpunktam.

185 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru prettiesiska akta atcelšana pati par sevi var tikt uzskatīta par atbilstošu atlīdzinājumu, kurš principā ir pietiekams par visu morālo kaitējumu, kas varēja būt radīts ar šo aktu. Tomēr tas tā nav, ja prasītājs pierāda, ka ir cietis tādu morālo kaitējumu, kas ir nodalāms no atcelšanas pamatā esošā prettiesiskuma un kas nevar tikt pilnībā atlīdzināts ar šo atcelšanu (skat. spriedumu, 2018. gada 13. jūlijs, *Curto*/Parlaments, T-275/17, EU:T:2018:479, 114. punkts un tajā minētā judikatūra).

186 Šāds, pirmkārt, ir gadījums, kad atceltajā aktā ir acīmredzams negatīvs prasītāja spēju vērtējums, kas viņu var aizskart, otrkārt, ja pieļautais pārkāpums ir īpaši smags un, treškārt, ja atcelšanai nav lietderīgās iedarbības un tā tādējādi nevar būt pienācīgs un pietiekams jebkāda morālā kaitējuma, ko radījis pārsūdzētais tiesību akts, atlīdzinājums (skat. spriedumu, 2012. gada 23. oktobris, *Strack* /Komisija, F-44/05 RENV, EU:F:2012:144, 128. punkts un tajā minētā judikatūra).

187 Turklāt saskaņā ar judikatūru apgalvotā kaitējuma morālais raksturs nevar apvērst kaitējuma esamības un apjoma pierādīšanas pienākumu, kas ir prasītājam. Savienības atbildība stājas spēkā vienīgi tad, ja prasītājs ir pierādījis, ka viņam faktiski ir nodarīts kaitējums (skat. spriedumu, 2015. gada 29. aprīlis, CC/Parlaments, T-457/13 P, EU:T:2015:240, 49. punkts un tajā minētā judikatūra).

188 Šajā lietā prasītājs nav pierādījis tāda morāla kaitējuma esamību, kas būtu nodalāms no prettiesiskuma, ar kuru ir pamatota pirmā un otrā apstrīdētā lēmuma atcelšana, un ko nevarētu pilnībā atlīdzināt ar šo atcelšanu. Tiesas sēdē viņš šajā ziņā vienīgi vēlreiz apstiprināja, ka nodaļas vadītājs bija atradies nesodāmības situācijā un ka satraukums un ciešanas, kas prasītājam tika sagādāti, joprojām pastāvēja, it īpaši pēc pūlēm, kuras viņam nācās pielietot, lai saņemtu piekļuvi tam, kas viņam bija būtisks, proti, izmeklēšanas ziņojumam. Prasītājs tomēr neizklāstīja iemeslus, kuru dēļ šis kaitējums nevarēja tikt atlīdzināts ar pirmā un otrā apstrīdētā lēmuma atcelšanu.

189 Ņemot vērā iepriekš minēto, prasība par kaitējuma atlīdzību sakarā ar morālo kaitējumu, kas izrietot no šiem lēmumiem, ir jānoraida.

IV. Par tiesāšanās izdevumiem

190 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 3. punktam, ja lietas dalībniekiem nolēmums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, katrs lietas dalībnieks sedz savus tiesāšanās izdevumus pats. Tomēr Vispārējā tiesa, ja to pamato lietas apstākļi, var nolemt, ka lietas dalībnieks papildus saviem tiesāšanās izdevumiem atlīdzina daļu no pretējās puses tiesāšanās izdevumiem.

191 Šajā lietā, piemērojot šo normu, ir jāpieņem lēmums, ka papildus saviem tiesāšanās izdevumiem *ECDC* sedz trīs ceturtdaļas prasītāja tiesāšanās izdevumu un prasītājs sedz vienu ceturtdaļu savu tiesāšanās izdevumu.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (septītā palāta)

nospriež:

1) **Atcelt Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra (*ECDC*) 2018. gada 18. maija lēmumu, kas pieņemts, atbildot uz AI 2017. gada 20. jūnijā iesniegto lūgumu sniegt palīdzību.**

2) **Atcelt *ECDC* 2018. gada 20. jūnija lēmumu, ar ko AI tika atteikta piekļuve izmeklēšanas ziņojuma nekonfidenciālajām daļām, kuras uz viņu attiecas, saistībā ar viņa 2017. gada 20. jūnija lūgumu sniegt palīdzību un AI 2018. gada 17. janvāra vēstuli**.

3) **Atcelt *ECDC* 2018. gada 26. oktobra lēmumu, ar ko ir noraidīta AI 2018. gada 2. jūlija sūdzība.**

4) **Noraidīt prasību par kaitējuma atlīdzību.**

5) ***ECDC* sedz savus un atlīdzina trīs ceturtdaļas no AI tiesāšanās izdevumiem.**

6) **AI sedz vienu ceturtdaļu no saviem tiesāšanās izdevumiem.**

da Silva Passos Truchot Sampol Pucurull

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2021. gada 14. jūlijā.

[Paraksti]